

2020
themajaar
wonen, zorg en
welzijn

oms

Portretten
**Brabantse boeren over
de toekomst van hun
familiebedrijf**

magazine voor senioren

NUMMER 5 MEI 2020

— ACHTERGROND —

**Hoe financieel
bewust bent u?**

**Hoogleraar
Esther-Mirjam Sent
over schulden**

— INTERVIEW —

**Wethouder
Miriam Haagh van
gemeente Breda
over de coronacrisis:
'Ik zie op wijk- en
buurtniveau mooie
dingen gebeuren'**

— ACHTERGROND —

**5 jaar Wmo: expert
Bert van 't Laar
maakt de balans op**

Interview

Barbara van Beukering:
**'Het thema sterven is
geen onderdeel van de
opleiding geneeskunde'**

De mooiste vakantiegebieden van
Duitsland, België en Nederland!
5-daagse all-in vakantie arrangement

Hotel Ruyghe Venne

Westerbork / Drenthe

V.A. SLECHTS

€ 319,⁹⁵
p.p.

In hartje Drenthe, in een landelijke omgeving aan de rand van een bos en heideveld, vindt u het gastvrije 4 sterren Hotel-Restaurant Ruyghe Venne. Het hotel is prachtig gelegen, net buiten het gezellige dorp Westerbork. Vele fiets- en wandelroutes starten direct vanaf het hotel. Het sfeervol ingerichte hotel is omgeven door schitterende natuurgebieden met uitgestrekte wandel- en fietspaden, levendige dorpen en diverse bezienswaardigheden. Het bijzondere monumentendorp Orvelte (uitgeroepen tot één van de 5 mooiste dorpen in Nederland) ligt op slechts 5 km afstand. In de omgeving liggen de volgende bezienswaardigheden die ook zeker de moeite waard zijn om te bezoeken; Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Wildlands Adventure Zoo, Openluchtmuseum Ellert & Brammert en het Hunebedcentrum in Borger. Hotel-Restaurant Ruyghe Venne beschikt over 34 ruime hotelkamers. De twee-persoonskamers zijn allemaal bereikbaar per lift. De eenpersoonskamers zijn enkel met de trap bereikbaar. Alle kamers zijn voorzien van een eigen badkamer met bad en/of douche, föhn, gratis toiletartikelen en beschikken over een televisie, zitje, koffie en thee faciliteiten en gratis WiFi. Daarnaast beschikt het hotel over een sfeervol ingerichte lounge, een lobby met open haard, een gezellige bar, restaurant en ruime zalen voor ontbijt, lunch, diner en activiteiten. Bij mooi weer kunt u heerlijk genieten op ons fraai gelegen terras met uitzicht op een mooie vijver met fontein.

Inbegrepen bij uw 5-daagse all-in vakantie

- ✓ Ontvangst met koffie/thee en huisgemaakte Drentse kruidkoek
- ✓ 4 hotelovernachtingen
- ✓ Dagelijks ontbijtbuffet, warme lunch of lunchpakket en 3-gangen keuzediner
- ✓ Dagelijks alle consumpties gratis, van 17:00 tot 24:00 uur
- ✓ Frisdranken, vruchtensappen, tapbieren, wijnen en jenever
- ✓ Koffiecorner: de gehele dag gratis koffie en thee
- ✓ Regelmatig avond entertainment met o.a. live muziek en wandeltocht
- ✓ Versnapering in de avond, bittergarnituur, chips en zoutjes
- ✓ Gratis toegang Museumdorp Orvelte
- ✓ Gratis toegang beeldentuin Eeserveen
- ✓ Kortingskaartjes voor o.a. herinneringskamp Westerbork en het Hunebedcentrum
- ✓ Het Apple museum en het Wildlands Adventure Zoo
- ✓ E-Bike verhuur, stalling en oplaadpunten aanwezig
- ✓ Gratis parkeren, gratis Wifi, gratis fiets- en wandelroutes

Alles-inclusief
5 dagen met
eigen auto!

Aankomstdata en prijzen 2020

8, 12, 16, 24, 28 mei	€ 319,95 p.p.
1, 5, 21, 29 juni	€ 319,95 p.p.
3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 31 juli	€ 319,95 p.p.
4, 8, 12, 16, 20, 24, 28 augustus	€ 319,95 p.p.
9, 17, 21, 29 september	€ 319,95 p.p.

Voor verdere
aankomstdata zie
www.enjoyhotels.nl

Hotel Vitalis Greetsiel

Duitse kust / Ost-Friesland

V.A. SLECHTS

€ 299,⁹⁵
p.p.

Het 4**** Familie Hotel Greetsiel, ligt in de bijna 700 jaar oude vissersplaats Greetsiel, in het Duits Ost-Friesland. Dit zeer nostalgische en touristische vissersplaatsje, met zijn garnalenvissers vloot en tweelings vuurtoren is zeer zeker een bezoek waard. Het hotel ligt op slechts 2,5 uur rijden vanaf Apeldoorn. Dit nieuwe moderne hotel beschikt over 30 zeer ruime rookvrije kamers, allen per lift bereikbaar. De kamers beschikken over boxspringbedden, douche en toilet, föhn, WiFi, telefoon, kluis, minibar, comfort zithoek en een TV met Nederlandse zenders. Dagelijks wordt u hier in het hotel verwend met een uitstekend 'Enjoy' ontbijtbuffet, lekkere warme lunch en elke avond een uitstekend buffet. Een van de hoogtepunten is hierbij een avond met de welbekende 'Seebankett', waar veel regionale producten te proeven zijn. Deze producten worden dagelijks vers in de haven van Greetsiel aangevoerd. Verder vindt u in dit hotel een tal van diverse sauna's en een Techno fitness ruimte, deze zijn voor u als gast gratis. Gratis zwemmen is natuurlijk bij uw arrangement inbegrepen. Dit tropisch zwembad bevindt zich ongeveer 200 meter vanaf het hotel. 's Avonds kunt u zich prima amuseren in de bar-lounge, waar u net zoals in de andere Enjoyhotels iedere avond weer iets anders mag verwachten.

Inbegrepen bij uw 5-daagse all-in vakantie

- ✓ 4 hotelovernachtingen
- ✓ Ontvangst met een warme lunch of koffie/thee met gebak
- ✓ Dagelijks ontbijtbuffet, warme lunch of lunchpakket en 3-gangen keuzediner
- ✓ Dagelijks alle consumpties gratis, van 17:00 tot 24:00 uur
- ✓ Frisdranken, vruchtensappen, tapbieren, wijnen, jenever en korn
- ✓ NIEUW! Koffiecorner: de gehele dag gratis koffie en thee
- ✓ Iedere avond entertainment, o.a. bingo-avond met prijzen, livemuziek, wandeling
- ✓ Hierbij wordt regelmatig een bittergarnituur geserveerd
- ✓ Gratis gebruik tropisch Oase zwembad (op loopafstand)
- ✓ Gratis gebruik van alle hotel sauna's in saunalandchap en wellness tuin
- ✓ Gratis gebruik badjas en badhanddoek
- ✓ Breng een bezoekje aan de Wadden of de prachtige haven
- ✓ Gratis diverse auto-, fiets- en wandelroute's, inclusief lunchpakket
- ✓ Gratis gebruik alle hotel faciliteiten
- ✓ Gratis uitstapjes boekje t.w.v. € 6,95 en gebruik infotheek
- ✓ Fietsen en scooters en E-bikes te huur via de receptie

Alles-inclusief
5 dagen met
eigen auto!

Aankomstdata en prijzen 2020

8, 12, 16, 20, 24, 28 mei	€ 299,95 p.p.
1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29 juni	€ 299,95 p.p.
3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 31 juli	€ 299,95 p.p.
4, 8, 12, 16, 20, 24, 28 augustus	€ 299,95 p.p.
1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29 september	€ 299,95 p.p.

Voor verdere
aankomstdata zie
www.enjoyhotels.nl

Kijk voor informatie, aankomstdata en meer Enjoyhotels op

www.enjoyhotels.nl of bel **020 - 225 48 84**

Alle fouten voorbehouden en exclusief eventuele toeristenbijdrage.

Voor alle Enjoyhotels geldt:

- 👍 **Geen boekingskosten**
- 👍 **Geen aanbetaling**
- 👍 **Geen toeslag 1-persoonskamer**

Ons is een uitgave van KBO-Brabant en wordt
11 keer per jaar bezorgd bij de 130.000 leden.

Op www.kbo-brabant.nl kunt u de *Ons* laten voorlezen.
ISSN 2211-5277

REDACTIE KBO-BRABANT

Jacqueline Cuppers, Truus Noij, Wilma Schrover

REDACTIEADRES

Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch
(073) 644 40 66, ons@kbo-brabant.nl

CONCEPT EN REALISATIE

www.mooimag.com, Pauline Mulder (mooi mag.),
Susanne Mullenders (mooi mag.), Marike Ooms

VORMGEVING

Grafisch bureau Brust, Remco Brust,
Michelle Uit de Weerd - Leemkuil, Ilse Vesters

ADVERTENTIES

SGNM, Oscar van den Bosch,
(06) 15 62 29 53, oscar@sgnm.nl

KBO-Brabant draagt op geen enkele wijze
verantwoordelijkheid voor advertenties/bijsluiters in *Ons*.

DRUK EN AFWERKING

Habo DaCosta

LIDMAATSCHAP

Indien u een lidmaatschap bij de KBO in Brabant
wilt aangaan of opzeggen, dan kunt u terecht bij het
secretariaat van uw lokale KBO-Afdeling. U vindt de
adresgegevens op www.kbo-brabant.nl
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of
openbaar gemaakt zonder KBO-Brabant daar vooraf van
in kennis te stellen. Het toesturen van foto's en teksten
impliceert toestemming tot publicatie in *Ons*. Toegestuurde
foto's en teksten worden niet automatisch geplaatst.

www.kbo-brabant.nl

www.facebook.com/kbobrabant

[@kbo_brabant](https://www.instagram.com/kbo_brabant)

Afscheid nemen in coronatijd

In Brabant hebben velen de laatste maanden afscheid moeten nemen van een dierbare. Vaak betrof het de ouderen onder ons. Soms was het hen vergund om hun laatste momenten door te mogen brengen in aanwezigheid van hun geliefden. Maar meestal voltrokken die zich in een voor hen vreemde omgeving, een ziekenhuis, een afdeling intensive care of een verpleeghuis. Een afgeschermd omgeving waarin een troostende hand of een laatste woord niet meer mogelijk was. Afscheid mogen nemen is dan een gunst, niet voor iedereen weggelegd.

De manier waarop er afscheid wordt genomen van het leven heeft grote impact op de nabestaanden, schrijft journalist Barbara van Beukering in deze *Ons*. Niet kunnen troosten, praten of contact hebben kan een schuldgevoel oproepen dat veel invloed heeft op het rouwproces. Ik kan dat vanuit mijn eigen ervaring bevestigen. Mijn vader overleed plotseling, alleen, aan het werk voor zijn grote gezin tussen de bloembollen. Een toevallige passant trof hem aan. Heel anders was het sterfbed van mijn moeder, met een ziekenzalving, omringd door haar kinderen en kleinkinderen. Het rouwproces kende een volstrekt ander verloop.

Maar afscheid nemen is niet alleen een gunst maar ook een kunst. 'De kunst van het sterven is ook de kunst van het leven', aldus Van Beukering. Onder ogen durven te zien dat het leven een einde kent en daarover tijdig met elkaar in gesprek gaan, is haar advies. Mocht u dat - om wat voor reden dan ook - moeilijk vinden, weet dan dat u voor deze en overige levensvragen een beroep kunt doen op onze professionele vrijwilligers. In de vorige *Ons* vertelden we u over deze nieuwe dienstverlening van KBO-Brabant.

Wij vinden het ook belangrijk om een beter inzicht te krijgen in de invloed van corona op rouwverwerking. Daarom werken wij mee aan een landelijk onderzoek van stichting PalZon en het Erasmus MC. Indien u tijdens deze crisis een dierbare verloren

heeft aan corona of een andere
aandoening, dan nodig ik u van harte uit
deel te nemen aan dit onderzoek onder
naasten, te vinden op onze website
www.kbo-brabant.nl
Dank alvast en veel sterkte gewenst!

Leo Bisschops, voorzitter

Veilig douchen binnen 1 dag

TOT
€1100
LEEFTIJD-
KORTING*

+ Extra ondersteuning

< Gisteren

+ Anti-slip profiel

+ Lage instap

Eigen productie
en montageteam

Levenslange garantie
op wandpanelen

Ruim 10.000
douches geplaatst

Geplaatst binnen
1 dag

Goedkoopste
van de Benelux

Nature Line

Pure instapbad

NIEUW

Zwaluw
COMFORTSANITAIR

GRATIS BROCHURE ONTVANGEN?
WWW.VEILIGDOUCHEN.NL

BEL GRATIS 0800 0200 962

**Ja, ik ontvang graag het gratis
informatiemagazine**

Naam

Straat + nr

Postcode

Plaats

Telefoon

ONS 04_05_20

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar:

Zwaluw comfortsanitair
Antwoordnummer 3035 - 3860VZ Zeewolde, Nederland

* Bekijk de algemene actievoorwaarden
op onze website.

28

MENSEN

10/ Barbara van Beukering schreef over het sterfproces: 'Ik ben door het schrijven van dit boek minder bang geworden voor de dood'

ONS BELANG

20/ Expert Bert van 't Laar over vijfjaar Wmo: 'Prachtige voorziening, maar de uitvoering kan beter'

32/ Hoogleraar Esther-Mirjam Sent over schuldenproblematiek: 'Veel mensen zijn financieel bewusteloos'

38/ Er zijn te weinig woningen voor Volkelse ouderen; wat wordt daaraan gedaan?

LEVEN

16/ Drie Brabantse boeren over de toekomst van hun familiebedrijf: 'Laten we vooral kijken naar kansen, dan blijft ons mooie vak bestaan'

28/ Wethouder Miriam Haagh van gemeente Breda over de coronacrisis: 'We doen er alles aan om kwetsbare inwoners van de stad veiligheid te bieden'

16

ELKE MAAND

- 06/** Schrijf ons!
- 09/** Fotoalbum
- 20/** Juridische helpdesk
- 26/** Ontspanning
- 45/** Op zoek
- 47/** Ledenvoordeel
- 49/** Puzzel

Verhalen, brieven en berichten
die ons bezighouden

IN VERTROUWEN VERDER

Wim Kalb, geestelijk adviseur
van KBO-Brabant, schreef een
overweging als hart onder de riem
voor onze leden:

'2020 zal de geschiedenis ingaan als het jaar van corona. Oud en jong, we zitten allemaal in hetzelfde schuitje, wereldwijd. Wat heeft het virus niet opgeroepen aan intens verdriet, onmacht, vereenzaming aan de ene kant, maar ook aan fantastische deskundige zorg en behandeling van zieken en hun familie aan de andere kant.

We zien grote solidariteit, betrokkenheid en creativiteit voor zieken, ouderen en eenzamen. Dat ontroert en doet goed. We zijn in een ongekende situatie gekomen, waarvan de gevolgen ook voor ons mens-zijn in positieve zin heel ingrijpend kunnen worden. Ons denken over maakbaarheid, economie, over geld en macht zou een meer sociale dimensie kunnen krijgen. Meer aandacht en zorg voor het echte welzijn en welbevinden van iedere mens.

Nu zitten wij ouderen thuis. We komen niet of nauwelijks nog de deur uit. Hoe lang gaat dit nog duren? Wat betekent dit voor ons persoonlijk welbevinden? Misschien moeten we stil worden om met ons diepste innerlijk in contact te komen: wie ben ik eigenlijk *zelf*, en: wie ben ik voor een ander, de Ander? Laten we, om met de woorden van paus Franciscus te spreken, gestalte geven aan een cultuur van solidariteit en barmhartigheid.'

Wim Kalb

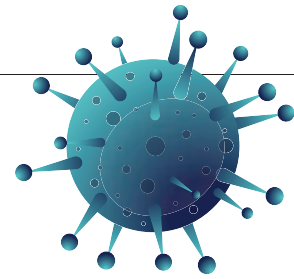

doe mee!

Reageren op artikelen
in *Ons*? Stuur uw reactie
naar KBO-Brabant,
t.a.v. redactie *Ons*,
Postbus 3240, 5203 DE
's-Hertogenbosch.
Mailen kan ook:

ons@kbo-brabant.nl

Vergeet niet uw naam,
adres en woonplaats
te vermelden.

Antwoord op coronavragen

In samenwerking met het Catharina Ziekenhuis en het *Eindhovens Dagblad* maakt KBO-Brabant online live-uitzendingen over het coronavirus. In elke uitzending beantwoorden medisch specialisten een uur lang zo veel mogelijk kijkersvragen over het virus. Voorafgaand en tijdens de uitzendingen bereiken ons honderden vragen en elke uitzending werd live door ruim 55.000 mensen bekeken. U kunt de uitzendingen terugkijken op www.kbo-brabant.nl. Daar vindt u ook aankondigingen van nieuwe uitzendingen.

Bladmuziek gezocht

Heeft u bladmuziek van het lied *Onze lieve vrouw van Brabant*?

Mevrouw Van de Ven-Roijackers is hier naarstig naar op zoek! Zij zou graag een kopie van deze bladmuziek ontvangen. U kunt die sturen naar: Koningin Emmastraat 2, 5056 XE Berkel-Enschot.

Rectificatie

In *Ons* 4 staat dat 65-plussers 34 procent korting krijgen als zij een persoonlijke kortingskaart van NS hebben. Deze informatie is onjuist. Deze korting geldt alleen voor 65-plussers die met een persoonlijke OV-chipkaart met de bussen van Arriva en Hermes reizen. De 34 procent leeftijdskorting wordt dan automatisch verrekend.

Digitaal museumbezoek

Het Noordbrabants Museum is net als alle andere musea in Nederland gesloten, maar heeft zijn digitale deuren geopend. Theatermaker en kunstliefhebber Lucas De Man bracht een bezoek aan het museum en werd gefilmd. Het resultaat is een interactieve film, die te zien is op de website van het museum. Als kijker krijgt u de mogelijkheid zelf te kiezen of u toelichting wilt op een kunstwerk. In korte video's worden specifieke kunstwerken nader toegelicht. U vindt de museumtour op www.hnbm.nl/tour

Telefonisch spreekuur ouderentandarts

Heeft u vragen over uw gebit of tandzorg? Ouderentandarts Peter de Goede beantwoordt uw vragen tijdens zijn (gratis) telefonische spreekuur op woensdagmiddagen tussen 13.30 en 14.30 uur. U kunt hem bellen op (073) 303 64 44.

*Als ze maar door
blijven eten*

40

jaar is
Gerard Lenssen
lid van KBO
Somerendorp.
Onlangs werd hij
gehuldigd, samen
met 17 anderen
die 25 jaar lid zijn
van de Afdeling.
Op naar de 40
allemaal!

BRABANTS VOOR GEVORDERDEN!

Hoe goed
bent u thuis in het
Brabantse dialect?
Weet u bijvoorbeeld
wat onderstaande zin
betekent?

**Vat mar an, de
roffel mént
z'n eigen**

De eerste nacht

Hier zitten we dan. In een gezellig soort van huiskamer, Grand Café genoemd. Het zonnetje schijnt heerlijk binnen. We drinken samen een kopje koffie, dat wil zeggen: ik drink de koffie en mijn man zit te slapen. Hij is alweer moe. Dat is niet gek, want hij is een paar dagen geleden verhuisd naar de zorginstelling en krijgt veel nieuwe indrukken te verwerken. 's Nachts komt hij regelmatig uit bed en houdt de zuster bezig. De laatste avond thuis hadden we nog gezellig een glaasje gedronken met de familie. Op een nieuwe toekomst. We willen die positief inzien en er geen drama van maken. Ik hoop dat hij door de ingrijpende verandering niet plotseling hard achteruit gaat. Dat hoor je wel eens. Maar de verzorgsters zijn superlief en hij lijkt zich op zijn gemak te voelen.

Ik had de eerste nacht alleen thuis geen wekker gezet en werd heerlijk uitgerust en een beetje laat wakker. Daar was ik aan toe. En wat

een raar en
dubbel gevoel
trouwens.
Anderen zorgen
nu voor hem,
dat voelt licht

**'Anderen zorgen
nu voor hem, dat
voelt licht maar
ook leeg'**

maar ook leeg. De tweede nacht werd ik om drie uur wakker van krakende traptreden... stijf onder de dekens bedacht ik wie dat kon zijn. Met één oog boven het dekbed uit gluurde ik naar de overloop. Daar stond oudste zoon. Op de terugweg van een feestje kwam hij langs, zag een lichtje branden en kwam uit bezorgdheid om zijn moeder even poolshoogte nemen. En deed zo zachtjes mogelijk om mij niet te laten schrikken...

Je douche houdt van zacht

Zacht houdt van AquaCell

Na het douchen nooit meer tegels en sanitair moeten afdrogen. Zomaar een van de vele voordelen van AquaCell, de waterontharder met 100% zacht garantie. De twee cellen van AquaCell zorgen voor een continue en krachtige werking. Daarmee heb je 24 uur per dag zacht water, zonder een spootje kalk. En dat voel je ook aan je huid.

Niet alleen je douche houdt van zacht. Ook je espressomachine, je strijkijzer, je vaatwasser, je wasmachine en al je andere huishoudelijke apparaten houden van zacht. Want zacht water betekent een betere werking, minder onderhoud en een langere levensduur. Omarm ook zacht en kijk voor alle voordelen op www.aquacell.nl

100% kalkvrij water

 AQUACELL
de kracht van zacht

Lezers delen een foto van een memorabel moment met *Ons*

1940: Een zoektocht

‘Mijn vader vocht mee tijdens de Duitse invasie in mei 1940. Wat er in die periode met hem gebeurde, bleef heel lang onbekend. Mijn vader sprak er niet over. Na het overlijden van mijn ouders vond ik een doosje met getikte brieven, een oorlogsherinneringskruis en foto's, waaronder deze. Je ziet militairen - onder andere uit Brabant, maar ook uit het buitenland - tijdens hun krijgsgevangenschap in het Poolse Pommeren tussen 11 mei en 10 juni 1940. Op de boerderij moesten zij werk verrichten. Dat staat achter op de foto geschreven. Mijn vader staat achteraan, die lange blonde man. Na de vondst van het doosje werd ik steeds benieuwder naar wat mijn vader

heeft meegemaakt rond de invasie. Ik ben op internet gaan zoeken in de Nederlandse en Duitse archieven van oud-militairen, en later van Defensie. Iemand stuurde mij kopieën van alles wat was vastgelegd. Allemaal heel nauwkeurig opgeschreven, soms zelfs in de vorm van complete dagrapportages. Zo kreeg ik een nauwgezet beeld van mijn vaders dienstplichtperiode van 1926 tot 1952 (de dienstplicht was destijds van je 20e tot je 45e). En ik kreeg bevestiging over het oorlogsherinneringskruis dat hij ontving met de Gesp voor bijzondere krijgsverrichtingen. Zelfs daar wist ik niets van. Ook bleken er familieleden in het verzet te hebben gezeten. Een tante is daar zelfs internationaal voor onderscheiden. Al met al duurde mijn zoektocht zeven jaar, met als resultaat een boek dat wel klaar maar nog niet af is...' ■

WIL H.A. VENNIX (1943)

Wil is voor zijn boek op zoek naar materiaal over de Peel-Raamstelling, de belangrijkste verdedigingslinie in onze provincie. Hij hoopt dat de lezers van *Ons* hem daar aan kunnen helpen. Heeft u relevante informatie - bijvoorbeeld dagboeken, foto's, verhalen - neem dan contact op met Wil via wilvennix@ziggo.nl

Uw foto?

Heeft u een bijzondere foto die u met *Ons* wilt delen? Stuur een e-mail met toelichting naar ons@kbo-brabant.nl *Ons* behoudt zich het recht voor uw reactie te bewerken en/of in te korten. De foto die u instuurt, ontvangt u uiteraard retour.

A portrait of Barbara van Beukering, a woman with blonde hair, smiling and wearing a red jacket, against a brick wall background.

interview

BARBARA VAN BEUKERING:

‘De manier waarop je afscheid neemt van het leven, heeft grote impact op de nabestaanden’

Slechts één ding is zeker in ons leven, en dat is dat we allemaal doodgaan. Toch is de dood het grootste taboe in ons leven. We praten er liever niet over. En dat is jammer, vindt journalist Barbara van Beukering. Zij realiseerde zich na het overlijden van haar ouders dat de manier waarop je afscheid neemt van het leven, grote impact heeft op de nabestaanden. Ze schreef er een boek over. 'Je kunt je wel degelijk voorbereiden op een goed sterfbed.'

tekst Pauline Mulder | beeld Linda Stulic

Ik was 28 en had een baby van een paar weken oud toen mijn vader de diagnose darmkanker kreeg. Uitgezaaid en niets meer aan te doen. Hij was zestig jaar en in zes weken tijd veranderde hij van een sterke, gespierde man in een skelet. Bovendien bleek hij totaal in paniek: hij wilde niet dood en kon en wilde er ook niet over praten.' Aan het woord is Barbara van Beukering. De 53-jarige journaliste schreef het boek *Je kunt het maar één keer doen*. Het uitgangspunt van dit boek was haar

persoonlijke zoektocht naar het antwoord op de vraag of de manier waarop iemand sterft van invloed is op het rouwproces van de nabestaanden. 'Want na de dood van mijn vader heb ik heel lang geworsteld', vertelt ze. 'Behalve dat ik hem ontzettend miste, voelde ik me enorm schuldig dat we niet over zijn dood hebben kunnen praten. En dat ik hem niet heb kunnen troosten en geruststellen. Dat schuldgevoel had enorm veel invloed op mijn rouwproces. Dat bleek toen mijn moeder overleed, achttien jaar na mijn vader. Ook zij kreeg de diagnose darmkanker. Uitgezaaid. Ze zou niet meer genezen. Mijn moeder besloot zich niet te laten behandelen maar de tijd die haar nog resteerde te gebruiken om haar leven af te ronden en om afscheid te nemen van al haar dierbaren. Toen pijnstillers niet meer hielpen, koos ze voor euthanasie. Na haar dood was ik natuurlijk heel verdrietig dat ze er niet meer was, maar ik had helemaal geen verdriet om de manier waarop ze is gegaan. We hadden samen nog mooie momenten en toen het zover was, hebben we heel goed afscheid kunnen nemen.'

Onverschrokken

Dat haar ouders op zo'n totaal verschillende manier stierven aan precies dezelfde ziekte, zorgde ervoor dat Van Beukering besloot dit boek te gaan schrijven. 'Mijn ouders waren min of meer uit hetzelfde hout gesneden, maar waarom reageerden ze dan zo verschillend op het slechte nieuws en op hun naderende einde? Ik merkte dat ik in de jaren na het overlijden van mijn moeder erg met die vraag bezig was. Als er in mijn omgeving iemand overleed, vroeg ik altijd aan de nabestaanden: "En hoe was het sterfbed?" Als dat rottig was geweest, dan bleek het rouwproces veel moeilijker voor de nabestaanden. Ik kwam erachter dat dit komt doordat veel mensen zich tegenwoordig niet meer op de dood voorbereiden; de dood is buiten ons leven »

WIE IS BARBARA VAN BEUKERING?

Journaliste Barbara van Beukering (53) werkte tussen 1988 en 1997 onder meer als televisieverslaggever en -presentator. In 1997 maakte ze de overstap naar de tijdschriftenwereld. Ze werd hoofdredacteur van de *Avant Garde*, *Blvd* en *Volkskrant Magazine*. In februari 2007 presenteerde Van Beukering het avondvullende NPS-programma *Handboek voor de moderne vrouw*. Van 2007 tot 2015 was ze hoofdredacteur van *Het Parool*. In 2015 startte Van Beukering *PAPER*, een digitaal dagelijks nieuwsmagazine dat eind 2016 door Blendle overgenomen werd. In 2018 verscheen haar boek *Kruip nooit achter een geranium*.

geplaatst. Als we ziek worden, willen we beter worden. Want door de medische evolutie overheerst het gevoel van de maakbaarheid van het leven. We kunnen en willen liever niet over de dood praten of erover nadenken. Maar toch is het goed om dat wel te doen. Mijn moeder heeft er gelukkig goed over nagedacht. Ze had twee voorbeelden die zij niet wilde volgen: ze wilde niet sterven zoals mijn vader en niet zoals tante Nel, haar zus. Ze zei: "Zo ga ik het niet doen." Ik vond dat onverschrokken van haar.'

Stervensbegeleiding

Zo onverschrokken als haar moeder haar dood regisseerde, zo angstig blijken veel andere mensen, ontdekte Van Beukering tijdens haar zoektocht. 'Als ik nu terugkijk op het overlijden van mijn vader, 25 jaar geleden, denk ik dat ik zelf toen ook best bang was. Ik was totaal onvoorbereid en vond het een heel eng proces. Achteraf denk ik: we hadden een stervensbegeleider moeten vragen om ons te ondersteunen. Die had ons en mijn vader kunnen ondersteunen en geruststellen. Maar dat was er toen nog helemaal niet. En trouwens: nu nog steeds niet! Dat vind ik onbegrijpelijk: als je zwanger bent en een kind krijgt, dan komen de hulptroepen van alle kanten aangevlogen, maar als je besluit om thuis te sterven, is er niemand voor je. Ja, de huisarts komt eens een kwartiertje langs. Maar dat is ook geen expert op het gebied van sterven en heeft gewoon ook een praktijk te runnen. Ik zou ervoor pleiten dat in de ziektekostenverzekering iets van stervensbegeleiding opgenomen wordt. Niet alleen voor de patiënt zelf kan het veel positiefs brengen, maar het kan nabestaanden veel verdriet besparen als

hun dierbare een rustig sterfbed heeft gehad.'

Een 'Cootje' doen

Artsen zouden volgens Van Beukering sowieso een grotere rol mogen spelen bij het sterfproces. 'Ik heb eens gehoord dat een longarts tegen een patiënt zei: "Uw ziekte is niet te genezen. Gaat u nu naar huis en gebruik uw tijd om goed afscheid te nemen van het leven." Ik vind het heel erg flink als je dat durft te zeggen als arts! Artsen zouden mensen van wie ze zeker weten dat ze op korte termijn gaan sterven, een groot plezier doen als ze hun die boodschap zouden geven. Natuurlijk, een patiënt beslist zelf welke behandeling hij nog wil ondergaan, maar artsen moeten ook hun verantwoordelijkheid nemen. Het thema sterven is geen onderdeel van de opleiding geneeskunde. Alles draait om mensen

beter maken. Maar artsen weten ook dat dit bij sommige mensen niet meer gaat.

Een vriendin van mij is nu ernstig ziek. En als ik zie wat ze allemaal geprobeerd heeft aan behandelingen... Nu zei ze laatst: "Als het zover is, ga ik een 'Cootje' doen." En daarmee doelde ze op mijn moeder, die zo heette. Ze wil te zijner tijd haar voorbeeld volgen bij het

sterven. Daar ben ik blij om. Voor haar, maar ook voor mijn eigen rouwproces straks.'

Het grote loslaten

'Zelf ben ik door het schrijven van dit boek stukken minder bang geworden voor de dood', vertelt Van Beukering. 'Met name door Ineke Koedam, een levenseinde-expert die meewerkte aan mijn boek. Zij heeft me laten inzien dat sterven een natuurlijk proces is. Iets wat bij het leven hoort, net als geboren worden. Sommige mensen geloven in het hiernamaals of in

'Door het schrijven van dit boek, ben ik dankbaarder geworden voor het leven'

een leven na de dood. Dat kan natuurlijk veel troost en houvast bieden. Toch zeggen alle deskundigen die ik gesproken heb dat het voor gelovige mensen net zo moeilijk is om dood te gaan als voor niet-gelovigen. Doodgaan is het grote loslaten. Dat is in alle gevallen moeilijk. Maar we weten allemaal: niemand komt hier levend vandaan. Persoonlijk geloof ik dat het hierna helemaal ophoudt. Als ik doodga, is het gewoon afgelopen en valt het doek voor mij definitief.

Samen

Dat het onderwerp sterven bij veel mensen leeft, blijkt uit de vele reacties die Van Beukering krijgt op haar boek. 'Ik krijg zó veel mailtjes van mensen die zeggen: "Wat fijn dat dit boek er is. Ik ga het onderwerp nu toch eens met mijn naasten bespreken." Dat doet me goed, want ik hoop iets teweeg te kunnen brengen op dit gebied. Mijn boek is er beslist niet alleen voor mensen die ziek zijn, maar juist ook voor mensen die nog volop in het leven staan. Het gezegde luidt niet voor niks: "De kunst van het sterven is ook de kunst van het leven." In mijn boek heb ik tien nabestaanden geïnterviewd die een dierbare hebben verloren. Een van hen was de man van schrijfster Renate Dorrestein. Hij zei: "Sterven is een proces dat je samen doet." En zo is het precies! Mijn man en ik hebben samen ook enorm veel over de dood en het stervensproces gesproken - zeker toen ik met het boek bezig was. Hij zegt dat het hem enorm veel heeft gebracht. "Ik kan het nu wel aan als ik dood zou gaan", zegt hij. Maar je weet natuurlijk nooit hoe je ermee omgaat als het eenmaal zover is. Mijn kinderen vinden dat ik te luchtig met het onderwerp omga. Die zeggen: "Dat zien we wel als het zover is, mam!"'

Anderen helpen

Het schrijven van het boek heeft Van Beukering veel moois gebracht. 'Ik ben dankbaarder geworden voor het leven', zegt ze. 'Ik zie beter wat ik heb én wat mijn rol hier is. Want ik heb tijdens het schrijfproces veel nagedacht en gelezen over de zin van het leven. En voor mij is dat toch wat je kunt betekenen voor anderen; voor je dierbaren en naasten, maar ook voor mensen die wat verder van je af staan. Zo ben ik ontzettend dankbaar dat ik nu mantelzorger voor mijn zieke vriendin kan zijn. Hoe verdrietig het ook is dat ze doodgaat, ik ben blij dat ik dit

kan doen. Voor mij is anderen helpen echt de zin van dit bestaan. Als je het zo bekijkt heeft de coronacrisis ons ook mooie dingen gebracht: je ziet dat mensen verbroederen en er voor elkaar zijn. En daar draait het voor mij écht om. Ik wil dat ik aan het einde van mijn leven kan zeggen: "Ik heb mijn

best gedaan". Maar ik hoop dat ik hier nog even mag blijven hoor; dat de dood nog heel lang wegblijft!' ■

'Voor mij is anderen helpen echt de zin van dit bestaan'

Afscheid tijdens de coronacrisis

Van Beukering: 'In deze tijd horen we dagelijks over mensen die overlijden aan de gevolgen van het coronavirus. En dat nabestaanden niet bij het sterfbed van hun dierbaren in het verpleeghuis of op de IC kunnen zijn. Dit is niet alleen heel eenzaam voor de stervende, maar ook voor de nabestaanden die op een heel abrupte manier - op afstand - afscheid moeten nemen. En dan kunnen ze ook nog niet eens troost putten uit een mooie uitvaart. Het belang van een goed afscheid wordt op alle fronten door het coronavirus ondermijnd. Ik vind dat intens verdrietig.'

Je kunt het maar één keer doen

Van Beukering interviewde voor haar boek tien nabestaanden die een dierbare verloren. Zo vertelt bijvoorbeeld Frank Sanders over de dood van zijn man Jos Brink, Angela Groothuizen over de dood van haar vriendin en mede-Dolly Dot Ria Brieffies en Maarten de Boer over de dood van zijn vrouw Renate Dorrestein. Stuk voor stuk openhartige verhalen. Daarnaast sprak Van Beukering met zes deskundigen op het gebied van sterven.

Je kunt het maar één keer doen, Een persoonlijke zoektocht naar sterven, het grootste taboe in ons leven, Barbara van Beukering, Uitgeverij Spectrum, Prijs: € 20,99, ISBN 9789000372133

De mooiste vakantie gebieden van Duitsland, Nederland en België tegen betaalbare prijzen!

2020

!

. 75

75

, 75

, 75

, 75

!

_____ of direct op onze website, bij de knop “nieuwsbrief”. Door

75

. 75

!

25x € 5 korting voucher,
25x € 10 korting voucher,
15x 5% korting voucher,
10x 10% korting voucher,

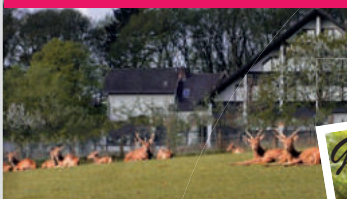
75

:

Boek tot 31 mei 2020 uw volgende vakantie bij All in Hotels en ontvang een korting van 15% op uw reservering!!

(_____)

Hotel Heiderhof

Hotel Het Witte Veen

Hotel Am Wall

Groeten uit het mooie Drenthe

Grüße aus der feinen Mosel

Groeten uit het Sauerland

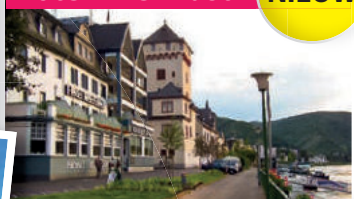

Tot in betere tijden!

Hotel Rheinlust

NIEUW

Hotel Brauer

Theater Hotel

Kijk voor meer All in Hotels of informatie op

www.allinhotels.nl

of bel 0031 552 032022

Nederlands telefoonnummer, dus geen hoge kosten met buitenlandse nummers bellen!

Boekingslijn: 7 dagen van 8.00 uur tot 19.00 uur bereikbaar!

Voor alle All in Hotels geldt géén boekings- en reserverings kosten, geen 1-persoonskamers toeslag. Alle fouten voorbehouden en exclusief eventuele toeristenbijdrage.

VRAAG NU DE BROCHURE 2020 AAN!

Géén aanbetaling verplicht

energievoordeel

EERSTE HULP BIJ BESPAREN OP ENERGIEKOSTEN

Veel KBO-leden betalen momenteel een hoge prijs voor hun variabele stroom en gastarieven. Energieleveranciers informeren hier meestal niet over. Er zijn ook energieleveranciers die proberen te verleiden met (tijdelijke) kortingen, cadeaus of andere lokkertjes. Bespaart u hiermee wel op uw energiekosten? Vaak staan we pas stil bij de kosten van energie als de jaarrekening op de deurmat valt. Meestal is het dan te laat om er nog iets aan te doen.

Kom in actie!

Onze klantenservice biedt eerste hulp bij het besparen op uw energiekosten en helpt u graag. Vrijblijvend rekenen wij voor u uit hoeveel u kunt besparen op uw energiekosten. Die besparing kan oplopen tot honderden euro's. Wij kijken naar uw huidige energiecontract en wat de

mogelijkheden zijn. Kortom, we gaan een persoonlijk adviesgesprek met u aan. Mocht u gebruik willen maken van het voordeel, dan regelen wij het voor u, zonder gedoe.

Verlaag uw maandlasten

Duizenden leden hebben zich al aangesloten bij Ons Energievoordeel van KBO-Brabant. Wilt u een eerlijk advies, blijvend voordelige energietarieven of wilt u vrijblijvend uw energierekening door ons laten controleren? Wij helpen u graag. Bel onze klantenservice op **(085) 486 33 63** of stuur een e-mail naar **klantenservice@onsledenvoordeel.nl**

Voordelen Ons Energievoordeel

- ✓ Persoonlijk contact en gratis, vrijblijvend adviesgesprek
- ✓ Voordelige stroom- en gastarieven
- ✓ Wij regelen de opzegging voor u
- ✓ Uw energie zaken in vertrouwde handen
- ✓ Gewoon via post en telefoon

U kunt ook een vrijblijvende offerte aanvragen. Stuur onderstaande bon in een gesloten en gefrankeerde envelop naar:

Ons Energievoordeel
Postbus 1469
4700 BL
ROSENDAAL

ja, ik wil
vrijblijvend een
GRATIS offerte van
Ons Energievoordeel

Ontvang binnen 1 minuut uw offerte via
www.onsledenvoordeel.nl/energie
Of bel KBO-klantenservice (085) 486 33 63.

☐ DHR. ☐ MEVR.

NAAM _____

STRAAT _____

POSTCODE / PLAATS _____

TELEFOON _____ E-MAILADRES _____

Ik heb een stroom ☐ enkeltarief ☐ dubbeltarief

Mijn enkel- of piekstroomverbruik is _____ kWh per jaar

Mijn dal-/laagverbruik is _____ kWh per jaar of ☐ n.v.t.

Naam huidige stroomleverancier _____

Mijn gasverbruik is _____ m³ per jaar of ☐ n.v.t.

Naam huidige gasleverancier _____

BOEREN IN BRABANT

Het landbouwbeleid, dierenactivisme, de stikstofcrisis... onze boeren hebben het niet gemakkelijk en daarmee staat de toekomst van hun familiebedrijven op het spel. Toch houden in elk geval deze drie Brabantse boeren de moed erin. Ze houden van hun dieren, van de buitenlucht én van het ondernemerschap. 'Laten we vooral kijken naar kansen, dan blijft ons mooie vak bestaan.'

**‘Bij realistisch
beleid kunnen
er mooie dingen
ontstaan’**

**Wim Jennissen (56) is boer in
Liempde. Hij heeft 60 koeien en
40 stuks jongvee én hij teelt spelt.**

Als kind hielp ik al met plezier mee op de boerderij van mijn vader. Toen ik in 1984 van school kwam, heb ik er mijn werk van gemaakt en in 1993 heb ik mijn vader opgevolgd. Vooral de combinatie van buiten zijn, met dieren werken én ondernemen vind ik mooi. Er is nu veel gedoe over overheidsplannen en -maatregelen, maar eigenlijk is er niks nieuws onder de zon. Toen ik in 1984 begon, kregen we te maken met de superheffing. Mijn vader en ik hadden net een maatschap opgezet en wilden een nieuwe stal bouwen, maar dat kon niet doorgaan door het melkquotum. Van de 360.000 liter melk die we produceerden moesten we 25 procent inleveren. In de jaren daarna zijn we melkquota gaan bijkopen om ons bedrijf weer rendabel te krijgen. Uiteindelijk heb ik in 1999 toch een nieuwe stal kunnen zetten en door de jaren heen ben ik gegroeid naar 130 koeien en 100 stuks jongvee. En toen kwamen in 2017 de fosfaatrechten. We moesten 10 procent inleveren. Ik wist al dat mijn zoon en dochter geen plannen hadden om boer te worden, dus toen heb ik een deel van de fosfaatrechten verkocht en ben ik teruggegaan naar 60 koeien. Nu is het goed: het werk is beter behapbaar en ik kan voorlopig nog doen wat ik graag doe. Ik zie heus toekomst voor de boeren in Nederland. Iedereen moet eten, en degene die het best en goedkoopst produceert is koopman. Maar de politiek moet wel uitvoerbaar beleid opstellen. Bij realistisch beleid en goed ondernemerschap kunnen er mooie dingen ontstaan. Een jaar of tien geleden waren er subsidiemogelijkheden voor boeren die iets nieuws wilden. Toen ben ik spelt gaan telen. Kijk, die grond had ook toegewezen kunnen worden aan natuurorganisaties, maar nu wordt er iets mee gedaan waar de gemeenschap iets aan heeft. De molen in het dorp draait weer, de bakker bakt er brood van: een impuls voor de lokale economie. Laten we dus vooral kijken naar kansen, dan blijft ons mooie vak bestaan.’

‘We zijn op zoek naar een opvolger die begaan is met de varkens’

Gerbert Oosterlaken (61) is eigenaar van Hoeve de Hulsdonk in Beers. Hij heeft 600 zeugen, 2.500 gespeende biggen en 2.000 vleesvarkens.

‘Ik ben geboren op een boerderij en al heel jong verknocht geraakt aan de agrarische sector. Mijn broer en ik hebben de varkenshouderij van onze ouders overgenomen. Mijn vader heeft het bedrijf opgesplitst en wij hebben ieder een eigen locatie op ongeveer een kilometer bij elkaar vandaan. Sinds ik in 1982 van de Hogere Agrarische School kwam, werk ik als varkensboer. Daarnaast had ik jarenlang een stuk akkerbouw, net als mijn broer. Risicospreiding is goed – dat hebben we meegekregen van onze ouders. Inmiddels heeft mijn zoon mijn akkerbouwgedeelte overgenomen. Net als zijn twee zussen voelt hij er niet voor de varkenshouderij over te nemen, dus op termijn gaan mijn vrouw en ik die verkopen. Om dat te kunnen doen, moet het bedrijf op orde zijn. En daar hebben we voor gezorgd! Zo waren we in 2013 het eerste varkensbedrijf in Nederland dat investeerde in een kraamstal waarin zeugen tijdens de zoogperiode meer bewegingsvrijheid hebben. En we hebben geïnvesteerd in een zichtstal. Via een trap kunnen bezoekers naar boven, waar ze uitzicht hebben op de dieren. Wel van achter glas, want we hanteren natuurlijk strenge hygiëneregels. De zichtstal hebben we gemaakt omdat we transparant willen zijn. Als je laat zien wat je doet, neem je een stuk van de discussie weg. Dan nog zijn er mensen die onze bedrijfstak verschrikkelijk vinden. Maar dat mag hoor, zolang we maar respectvol met elkaars mening omgaan. Overigens komen heel wat mensen een kijkje nemen en we krijgen vooral positieve reacties. Mijn vrouw en ik zijn voorzichtig op zoek naar een geschikte opvolger; iemand die begaan is met de varkens. Dat is belangrijk: als de boer goed is voor zijn dieren, zijn zij goed voor hem. Dat blijkt bijvoorbeeld steeds weer bij de geboorte van biggetjes: onze goede zorg voor de zeug bepaalt of ze voldoende en kwalitatief goede biggen krijgt. Als dat goed gaat... daar kan ik ontzettend van genieten! Dan weet ik waar we het voor doen.’

‘Ik zie de toekomst absoluut met vertrouwen tegemoet’

Christian van Winden (41) heeft samen met zijn zus een melkveehouderij in Almkerk. Ze hebben 210 melkkoeien.

‘In 2015 heb ik het bedrijf samen met mijn zus overgenomen van onze ouders. Het jaar daarvoor was de boerderij verplaatst en we hadden het geluk dat we op deze locatie twee huizen konden bouwen. Zo werken we eigenlijk ieder voor zich en toch samen. Dat heeft veel voordelen: het maakt ons bijvoorbeeld flexibeler en we kunnen bepaalde kosten delen. Wij hebben Fries-Hollandse koeien, tegenwoordig een vrij zeldzaam ras: sinds de jaren zeventig komen ze steeds minder voor. Er zijn er ongeveer nog 2.200 in Nederland, en daarvan hebben mijn zus en ik bijna 10 procent in bezit. Daar ben ik trots op! Maar dat onze koeien niet veel voorkomen, zorgt er ook voor dat maatregelen vanuit de overheid voor ons vaak niet in verhouding zijn. De meeste plannen en regels zijn gebaseerd op Holsteins, het ras dat het meest voorkomt in Nederland. Onze Fries-Hollandse zijn wat kleiner, geven wat minder melk en hebben minder voer nodig. Maar daar houden rekenmodellen geen rekening mee. En daar hebben wij last van: daardoor worden we verkeerd geclassificeerd als er berekeningen worden gemaakt. Wij hebben altijd in ons ras geloofd. En nu blijkt ineens dat dat ook goed past in de visie op kringlooplandbouw. Vier jaar geleden wisten we nog helemaal niet wat dat was, en drie jaar geleden begrepen we ineens dat wij daar eigenlijk al aan doen met onze koeien! Voor ons is dat niet meer dan normaal, maar in de waarneming van de buitenwereld is er veel veranderd. Dat is eigenlijk wel gek... Ik zie de toekomst absoluut met vertrouwen tegemoet. Mijn zus en ik hebben een goede uitgangspositie. We hebben relatief weinig dieren per hectare grond en qua voedselvoorziening voor de koeien zijn we in grote mate zelfvoorzienend. Dat maakt ons niet heel afhankelijk van grillen van de markt. Gelukkig ook maar, want ik zou echt nooit iets anders willen doen. Boer zijn, dat is een manier van leven. Je bent zelfstandig ondernemer en je bent bezig met dieren en natuur. Het is keihard werken, maar ik word er gelukkig van!’ ■

Vijf jaar Wmo bij gemeenten:

'PRACHTIGE VOORZIENING, MAAR NOG TE VEEL BUREAUCREATIE'

Vijf jaar geleden kregen gemeenten de verantwoordelijkheid voor de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Hoe zijn de hulp en ondersteuning sindsdien uitgevoerd? Bert van 't Laar, oud-rechter en lid van de juridische helpdesk van KBO-Brabant weet er alles van. Hij diende de afgelopen jaren honderden bezwaren in namens leden van KBO-Brabant. Zijn conclusie: 'De Wmo is een prachtige voorziening, maar de uitvoering kan beter.'

Gemeenten zijn sinds 2008 verantwoordelijk voor de Wmo. De in 2015 gewijzigde wet regelt onder meer de huishoudelijke hulp bij mensen thuis, vervoersvoorzieningen als een rolstoel of scootmobiel en aanpassingen in huis, zoals een traplift. 'De belangrijkste doelstellingen in 2015 waren dat mensen met dit soort voorzieningen langer thuis kunnen wonen, dat verzorgingshuizen gesloten konden worden én dat er flink op de huishoudelijke hulp bezuinigd kon worden', vertelt Bert van 't Laar. Als lid van de juridische helpdesk van KBO-Brabant is hij gespecialiseerd in de Wmo. 'Dat laatste is natuurlijk raar. Aan de ene kant was de wet bedoeld om mensen langer thuis te laten wonen, aan de andere kant werd er flink gekort op de huishoudelijke hulp.' In Nederland maken 1,1 miljoen mensen gebruik van de Wmo. De eigen financiële draagkracht maakt daarbij niet uit. Van de mensen die via de Wmo hulp krijgen, heeft 60 procent een minimuminkomen, maar de andere 40 procent mag er net zo goed een beroep op doen. Iedereen draagt per maand 19 euro bij aan de Wmo-hulp die hij of zij ontvangt, ongeacht het eigen inkomen of vermogen.

Minder uren hulp

De grootste problemen rond de Wmo gaan over de huishoudelijke hulp, waar gemeenten zo fors op hebben bezuinigd. 'Veel mensen zijn bijvoorbeeld van vier uur hulp per week teruggegaan naar twee uur', vertelt Van 't Laar. 'Veel van de bezwaren die ik heb ingediend, gaan daarover. Cliënten krijgen dan simpelweg te weinig hulp in het huishouden.' Over de vervoersvoorzieningen krijgt hij juist weinig klachten binnen. 'Daar is niet op

bezuinigd. Mensen die recht hebben op een hulpmiddel, krijgen dat.' Huishoudelijke hulp en vervoersvoorzieningen zijn de twee belangrijkste vormen van hulp die gemeenten via de Wmo geven. Wat minder vaak voorkomt, maar wel voor flinke discussies kan zorgen, zijn de woning-aanpassingen. Mensen die bijvoorbeeld een traplift, een aanpassing in de badkamer of een nieuwe badkamer op de begane grond nodig hebben om langer thuis te kunnen wonen, komen daarover nogal eens in conflict met de gemeente. Ook daarover heeft Van 't Laar de afgelopen jaren diverse bezwaarschriften ingediend. 'Als er rigoureuze aanpassingen nodig zijn, zoals een nieuwe aanbouw op de begane grond met slaapkamer en badkamer, mag de gemeente zeggen: dan verhuist u maar. Dat mag echter alleen - heeft de hoogste rechter bepaald - als in redelijkheid te verwachten is dat er binnen een halfjaar een passende woning beschikbaar komt.' Het hoogste rechtsorgaan dat over de Wmo gaat, sprak bovendien uit dat cliënten niet zelf de kosten voor het aanpassen van de badkamer hoeven te betalen. 'Gemeenten proberen dat soms wel voor elkaar te krijgen, door te zeggen dat de huidige badkamer oud en afgeschreven is en mensen dus hoe dan ook toe zijn aan een nieuwe, die ze dan maar zelf moeten betalen.' Naar aanleiding van een zaak die Van 't Laar voor de rechter bracht, is nu duidelijk dat gemeenten dat niet mogen eisen. 'Daar ben ik best een beetje trots op', zegt hij.

Prachtige voorziening

Van 't Laar krijgt uiteraard vooral de negatieve uitzonderingen onder ogen, als hij Wmo-cliënten bijstaat bij bezwaar en beroep. In z'n algemeenheid is hij echter te spreken over de wet. 'De Wmo is een fantastische voorziening die het mogelijk maakt dat we in Nederland zelfstandig oud kunnen worden. En dat is wat de meeste »

BERT VAN 'T LAAR

FLEUR VAN DER MEER

HANS VAN DEN ACKER

JURIDISCHE HELPDESK

De juridische helpdesk van KBO-Brabant heeft twee nieuwe leden. Fleur van der Meer, de dochter van Bert van 't Laar, staat haar vader drie dagen per week bij in Wmo-zaken. Beiden hebben een juridische achtergrond. Fleur van der Meer heeft onder meer in de advocatuur en bij de rechtbank gewerkt. Het tweede nieuwe lid is Hans van den Acker. Hij is cliëntondersteuner in de regio Waalwijk en doet bij de juridische helpdesk de intake van complexe vragen.

ouderen graag willen: zo lang mogelijk in hun eigen huis wonen. Uit de jaarlijkse metingen die gemeenten doen, blijkt ook dat er redelijke tevredenheid is bij inwoners over de Wmo. Als het fout gaat, gaat het vaak niet om de wet zelf, maar om de uitvoering. Termijnen worden vaak niet gehaald, mensen moeten ontzettend lang wachten op antwoord. Bovendien is er bureaucratie: medewerkers van de gemeente zien mensen vaak als nummers en namen, zonder daarachter de afhankelijke mens te zien die misschien niet kan slapen van de problemen. Kortom: de voorziening is prachtig, maar de uitvoering kan beter.'

Volledige baan

Van 't Laar begon vijf jaar geleden met het bijstaan van Wmo-cliënten via KBO-Brabant. 'Toen dacht ik dat ik dat een paar jaar lang een paar dagen per week zou doen. Inmiddels is het een volledige baan en het werk blijkt nog steeds nodig.' Sinds vorig jaar wordt Van 't Laar zelfs bijgestaan door zijn dochter Fleur van der Meer (zie kader 'Juridische helpdesk') die ook Wmo-zaken behandelt. 'Ik heb de afgelopen jaren 350 zaken gedaan en heb daardoor contact gehad met verreweg de meeste Brabantse gemeenten. In zo'n 98 procent van de gevallen had het bezwaar succes. Dat heeft gezorgd voor heel veel tevreden mensen en ontroerende brieven en mailtjes. Dat motiveert mij om ermee door te gaan.' De cliëntondersteuners van de plaatselijke KBO-Afdelingen zijn de 'oren en ogen' in de wijken en gemeenten omtrent Wmo-zaken. 'De samenwerking met hen is essentieel. Ik krijg regelmatig zaken door via cliëntondersteuners', vertelt Van 't Laar. Hij roept leden van KBO-Brabant op om contact op te nemen met de plaatselijke cliëntondersteuner of met KBO-Brabant als ze vragen hebben over de Wmo. 'Blijf er niet mee zitten. Onze hulp is kosteloos, dus u kunt altijd vragen of wij mee willen kijken.'

'De Wmo is een fantastische voorziening die het mogelijk maakt dat we in Nederland zelfstandig oud kunnen worden'

'Liever communiceren dan procederen'

Jacqueline Jansen uit Deurne werd de afgelopen jaren diverse malen bijgestaan door Bert van 't Laar bij bezwaarschriften en beroepszaken over de hulp die ze vanuit de Wmo krijgt. In vrijwel alle gevallen leverde dat de uitkomst op die ze hoopte, maar ze vindt het 'constante gevecht' met de gemeente zonde van haar energie. Ze lijdt al 41 jaar aan de progressieve spierziekte MS, maar werkt desondanks als cliëntondersteuner voor KBO-Brabant. 'Voor de komst van de Wmo kreeg ik hulp vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, de AWBZ. Toen waren de hulp en ondersteuning naar mijn idee goed geregeld', vertelt ze. Sinds 2015, het jaar waarin gemeenten verantwoordelijk werden, heeft ze verscheidene malen in de clinch gelegen met de gemeente Deurne. Ze werd bijvoorbeeld meermalen onterecht gekort op de uren huishoudelijke hulp. Ook was er onenigheid over vervoerszaken, een geschikte sportvoorziening om haar spieren zo soepel mogelijk te houden en over de begeleiding bij haar (financiële) administratie. 'Zonder Bert van 't Laar had ik het niet gered met de procedures en niet volgehouden. Ook mijn collega-cliëntondersteuner Jan van Geffen en diens vrouw ben ik zeer dankbaar voor hun steun. De Wmo is bedoeld om de zorg dichterbij de burger te brengen, maar in de praktijk krijg ik alleen via bezwaar en beroep gelijk. Ik zou liever communiceren dan procederen. Als de gemeente al dat geld dat nu nodig is voor bezwaar en beroep eens zou steken in de voorkant van het proces, dus in daadwerkelijke hulp? Ik vind dat gemeenten de Wmo moeten uitvoeren zoals de wet bedoeld is.' ■

Houdt u het kruis tegen het licht, en zie de woorden van God!

HET ONZE VADER KRUIS

Edel sieraad met fonkelende
Swarovski®-kristallen

Een kostbaar
geschenkidee

Woorden van kracht en geloof,
steeds bij de hand...

Het volledige gebed "Onze Vader"
is in het kleine kristal zichtbaar –
houdt u het tegen het licht!

Afbeelding uitvergroot
Originele grootte van
het kruis: 4,3 cm hoog
Lengte ketting: 60 cm

HET ONZE VADER

Onze Vader Die in de Hemelen zijt,
Uw naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede,
gelijk in de Hemel also ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden, gelijk
ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de Boze.
Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid. Amen

Met 9 fonkelende
Swarovski®-kristallen

Productnummer: 531-SAN05.01
Productprijs: € 69,90
(betaalbaar ook in twee maandtermijnen
à € 34,95), plus € 8,95 verzendkosten

Een prachtige begeleider

Het "Onze Vader" is het oudste gebed van het Christendom. Het verenigt alle christenen in het geloof en is de directe aanspraak tot de Heer. Met dit sieraad "Het Onze Vader kruis" kunt u deze belijdenis altijd in uw hart dragen. Houdt u het kruis tegen het licht, en u kunt het volledige "Onze Vader" in het glinsterende kristal in het midden van het kruis lezen!

Filigrane details in meesterlijke handarbeid

Kijkt u maar, hoe prachtig de negen geslepen Swarovski®-kristallen fonkelen! En hoe zorgvuldig en filigraan het kruis in romaanse stijl vervaardigd werd, alles in liefdevolle handarbeid van meesterlijke goudsmiden. Zo ontstond een sierhanger als waardevolle geloofsblijdenis. "Het Onze Vader kruis" komt inclusief een halsketting en in een edel juwelentasje naar u thuis.

Kostbaar sieraad in een uniek design

Dit unieke sieraad verschijnt exclusief bij The Bradford Exchange en is niet in de handel verkrijgbaar. Een echtheidscertificaat staft de echtheid van uw kleinood. **Verzekert u zich het beste vandaag nog van "Het Onze Vader kruis", en draagt u de verbondenheid van het Christendom altijd in uw hart!**

www.bradfordexchange.nl

Voor online bestelling
referentie-no: **21186**

Reserveert u nog vandaag, want de oplage is beperkt!

PERSOONLIJKE REFERENTIE-NUMMER: 21186
Met 120-DAGEN-teruggeef-garantie

Tijdelijk beperkte aanbieding: Antwoord uiterlijk voor **15 juni 2020**

☐ **Ja**, reserveert u voor mij de sierhanger
"Het Onze Vader kruis"

A.u.b. gewenste betalingsmethode aankruisen (X):

☐ Ik betaal het totaal bedrag na ontvangst van de rekening
☐ Ik betaal in twee gemakkelijke maandtermijnen

Naam/voornaam A.u.b. in blokletters invullen

Straat/huisnummer

Postcode/woonplaats

Geboortedatum

E-mail (alleen voor afwikkeling bestelling)

X
Handtekening

Telefoon (alleen voor nadere informatie)

Gegevensbescherming: Gedetailleerde informatie over gegevensbescherming is te vinden op www.bradfordexchange.nl/gegevensbescherming. Wij sturen u geen aanbiedingen van The Bradford Exchange per e-mail, telefoon of sms. U kunt uw contactvoorkeuren te allen tijde wijzigen, door via nevenstaand adres of telefoonnummer contact met ons op te nemen. Deel het ons a.u.b. via telefoon, e-mail of schriftelijk mee, als u geen aanbiedingen per brief wenst te ontvangen.

S.v.p. opsturen naar: The Bradford Exchange Ltd.

Antwoordnummer 282 • 8200 VB Lelystad • klantenservice@bradfordexchange.nl

Telefoon: **010 80 80 97 8**

Een traplift maakt uw woning toekomstbestendig

Is uw woning al toekomstbestendig? Grote kans dat uw woning voorzien is van dubbel glas en goede isolatie en dat u zich aan het oriënteren bent op de aanschaf van zonnepanelen of een warmtepomp. Maar is uw woning ook geschikt om in te wonen op uw oudere dag? De 50-plusser van nu is veel mobieler en vitaler dan vroeger, maar de kans op ouderdomskwalen zoals artrose, reuma en evenwichtsklachten, blijft in grote mate aanwezig.

Eén op de tien 65-plussers geeft aan veel moeite te hebben met traplopen; voor 75-plussers geldt dat zelfs voor 25%. Een verhuizing naar een gelijkvloerse woning is een optie, maar wilt u uw vertrouwde omgeving wel achterlaten? Een traplift maakt uw woning weer toegankelijk, waardoor u in uw eigen huis kunt blijven wonen. De trapliften van Koninklijke Otolift passen nagenoeg altijd, of u nu een rechte trap, een trap met meerdere bochten of een wenteltrap heeft. De nieuwste traplift, de Otolift Modul-Air, kan dankzij zijn ingenieuze bouw zowel aan de binnen- als de buitenzijde van uw trap geplaatst worden. Hierdoor kan uw trapleuning in de meeste gevallen blijven zitten, waardoor uw trap veilig beloopbaar blijft voor alle gebruikers. De rail van de traplift wordt opgebouwd uit perfect aansluitende modules, zodat de traplift moeiteloos gevormd kan worden naar vrijwel iedere trap.

Veilig en duurzaam

Tijdens het ontwerpproces van de Otolift Modul-Air is er tevens rekening gehouden met de veiligheid van de gebruiker. Zo

komt de traplift automatisch en zachtjes tot stilstand wanneer er een obstakel op de trap ligt en kan de stoel zich zijwaarts of achterwaarts naar boven en beneden bewegen, waardoor plaatsing al mogelijk is op trappen van minimaal zestig centime-

“Met meer dan negentig eigen monteurs door heel Nederland is er altijd wel eentje bij u in de buurt.”

ter. Het ingebouwde noodprogramma en de slimme accu-aandrijving zorgen ervoor dat de traplift ook bij stroomuitval gebruikt kan worden. Mocht er onverhoopt toch een monteur nodig zijn, dan kunt u op ieder moment van de dag, het hele jaar door, rekenen op ondersteuning van de storingsdienst. Met meer dan negentig eigen monteurs door heel Nederland is er altijd wel eentje bij u in de buurt.

Lange levensduur

Om een zo lang mogelijke levensduur te garanderen, bestaat de Otolift Modul-Air uit duurzame en slijtvaste materialen. In combinatie met de modulariteit zorgt dit ervoor dat de traplift 100% herbruikbaar is. Ingenomen trapliften worden, na een volledige inspectie en een grondige schoonmaakronde, gereconditioneerd. Kiest u voor een tweedehands traplift, dan ontvangt u er altijd een die zo goed als nieuw is. En omdat deze door de fabrikant geplaatst wordt, voldoet de traplift te allen tijde aan de strenge kwaliteits- en veiligheidsnorm van het Nederlands Liftinstituut.

Familiebedrijf

Koninklijke Otolift is een betrokken familiebedrijf dat al sinds 1891 bestaat. Dat merkt u duidelijk aan de kwaliteit en de gepatenteerde technieken. Wilt u meer weten over de Otolift Modul-Air of de andere trapliftmodellen? Vraag dan een gratis brochure aan of maak een geheel vrijblijvende afspraak om de mogelijkheden te bespreken. Kijk op www.otolift.nl of bel gratis naar **0800 444 777 5**.

Dunste enkele rail
ter wereld!

Otolift, dé meest gekochte traplift van Nederland

- ✓ Uw trapeuning blijft zitten
- ✓ Brede kant van de trap blijft vrij
- ✓ Niet goed = geld terug
- ✓ Huren, nieuw en tweedehands
- ✓ Slechts 48 uur levertijd

Geldig t/m
31 mei
2020

**€750,-
Korting!**

Stuur mij een gratis brochure

Naam

Adres

Postcode/plaats

Telefoon

ONS2020

Stuur deze bon in een ongefrankeerde envelop naar:
Otolift Trapliften, Antwoordnummer 17014, 2810 VK Bergambacht

Bel gratis 0800 444 777 5

voor een gratis thuisadvies of om
onze gratis brochure te bestellen.

www.otolift.nl

Boeken, films, uitstapjes en andere interessante dingen

TROUWBELEVENISSEN

Paul Asselbergs (1945) is sinds 2001 Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand in Bergen op Zoom. Inmiddels heeft hij honderden huwelijken gesloten. In het boek *Trouwbelevissen* heeft Asselbergs zijn ervaringen opgetekend.

Trouwlocaties, humoristische voorvallen, vervoermiddelen, kleding en nog veel meer ervaringen komen in zijn boek ter sprake. Maar ook de serieuze kanten van zijn werk worden zeker niet geschuwd.

Asselbergs geeft ook lezingen over zijn mooie hobby. Als u daar interesse in hebt, of als u in bezit wil komen van zijn boek, dan kunt u hem mailen via:

paul.asselbergs@home.nl

Trouwbelevissen, € 9,-

(inclusief verzendkosten).

Beeld: FotoStudio5700.nl

OPROEP

Heeft u een mooi boek gelezen of misschien zelf een boek geschreven? Wij zijn benieuwd! Stuur uw tips naar de redactie van *Ons*: ons@kbo-brabant.nl

Wat is er leuk aan fietsen?

Ad Smeijers is geboren en getogen in Beek. De schrijver heeft één grote passie: fietsen. Smeijers is dan ook een van de oprichters van RTCH, dat staat voor Rijwiel Toer Club Hilvarenbeek. Maar wat is er nu eigenlijk zo leuk aan fietsen? Deze vraag onderzoekt hij in zijn boek: *Die ervan dromen, zelf renner worden*. Voor het antwoord heeft Smeijers meer dan 39.000 woorden nodig. Elke column belicht een aspect van de waaier aan sensaties, emoties en gevoelens die het fietsen bij hem en anderen

oproepen. Het boek is te bestellen door een mail te sturen naar:

ad_smeijers@hotmail.com

Die ervan dromen, zelf renner worden,

€ 12,50 (inclusief verzendkosten).

Tuinieren voor de geest

Wie in de aarde wroet, leegt ook het hoofd. In *Tuinieren voor de geest* onderzoekt psychiater Sue Stuart-Smith hoe tuinieren onze innerlijke wereld beïnvloedt.

Het proces van creëren en verzorgen, snoeien en bemesten heeft invloed op ons geestelijke welzijn, het vermogen tot zelfreflectie en op onze creativiteit. Stuart-Smith baseert zich op de neurowetenschap en de psychoanalyse, en put rijkelijk uit haar eigen praktijk en uit het echte leven. Ze laat zien hoe tuinieren niet slechts

beperkt is tot het verzorgen van bloemen en planten, maar dat het helend kan werken en inspiratie kan bieden om de geest te verrijken.

Tuinieren voor de geest, € 22,99

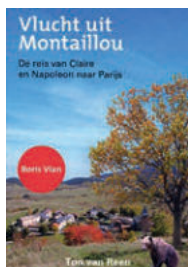
ISBN: 9789023450092

Gebundelde dromen en gedachten

Bert van Heerebeek (1935) is geboren in het kleine dorp Borkel en Schaft, nabij de Belgische grens. De Vlijmenaar is ruim zestig jaar gehuwd met Lia, zij is lid van KBO Vlijmen. Al vanaf zijn jeugd geeft Van Heerebeek zijn gedachten weer in poëzie, gedichten en korte verhalen. Na zijn pensionering als logistiek manager begon hij onder het pseudoniem Berlia met het schrijven van romans, waaronder *Geen toekomst zonder verleden* en *Spel der ontmoetingen*. Ook heeft Berlia een gedichtenbundel uitgebracht, gevuld met zijn dromen en gedachten: **Hier zit ik**, € 21,10 ISBN 978 9402172126.

Vlucht uit Montailou

In *Vlucht uit Montailou*, dat zich in de huidige tijd afspeelt, kom je figuren uit het verleden tegen. Zo ook de beroemde

Franse schrijver Boris Vian (1920-1959). Hij schrijft over Napoleon, die in de gestalte van een beer op weg gaat naar Parijs. Aan zijn tafeltje op het terras schrijft Boris elke dag een hoofdstuk, vaak in het bijzijn van andere schrijvers. Een van hen is Ton van Reen, een bewonderaar van het werk van Boris Vian, die een dagboek bijhoudt over de gebeurtenissen. Al vlug ontdekt men dat wat Boris schrijft ook in het echt gebeurt. Auteur Ton van Reen is een in Waalwijk geboren schrijver, dichter en journalist.

Vlucht uit Montailou, € 22,-
ISBN 9789062655045.

WIJSHEID

‘Dit is een tijd waarin we elkaar moeten vinden, over meningsverschillen en tegenstellingen heen. Een tijd om het gezamenlijke belang boven het eigen belang te stellen.’

MARK RUTTE,
(1967-HEDEN)
minister-president

**MAAK KANS
OP EEN GRATIS
EXEMPLAAR!**

Oorlogskinderen

Ze moesten onderduiken, leefden in angst omdat hun ouders deelnamen aan het verzet, ze hadden foute ouders, of waren kind van een Duitse soldaat; in *Oorlogskinderen* tekent Coen Verbraak (1965) de verhalen op van mensen die als kind de oorlog hebben meegemaakt en die hun leven lang met de schaduw van de bezetting hebben geleefd. Hij vertelt over hun oorlogservaringen en beschrijft hoe die belevenissen in hun verdere leven een rol hebben gespeeld. Verbraak is verbonden aan NRC Handelsblad, presenteert radioprogramma's en is televisiemaker. De interviewserie *Kijken in de Ziel* werd onderscheiden met een Zilveren Nipkowschijf en met de Sonja Barend Award.

Oorlogskinderen, € 22,50
ISBN 9789400406087.

Ons mag vijf exemplaren van dit boek weggeven. U maakt kans door een mail te sturen naar: Redactie Ons, Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch, onder vermelding van 'Oorlogskinderen'.

achtergrond

Hoe gaan gemeenten in Brabant om met de problemen rondom de coronacrisis? We spraken met Miriam Haagh, wethouder Gezondheid, Wijk aanpak en Leren in Breda. Het plaatselijke loket Zorg voor elkaar Breda dient meer dan ooit als vraagbaak om maatschappelijke initiatieven te ondersteunen. 'Het is fantastisch om te merken dat de bewoners van Breda om elkaar geven.'

tekst Pauline Mulder | beeld Gemeente Breda

MIRIAM HAAGH:
'Hoe ernstig het ook is,
deze crisis brengt ook veel moois'

W

ethouder Miriam
Haagh van Breda meldt
zich iets te laat voor dit
telefonische interview,
want een eerder

spoedoverleg liep uit. Op de vraag of ze het deze dagen druk heeft, antwoordt ze stellig: 'Ongelooflijk druk. Vooral met het zoeken naar antwoorden op vragen waar ik niet 1, 2, 3 het antwoord op weet. Ik krijg er tientallen per dag. Dat is uitzonderlijk, want ik ben sinds 2014 wethouder met deze portefeuille, maar dit maakte ik nog niet eerder mee.'

Alles is anders

De vragen die Haagh krijgt, gaan vooral over de samenwerking tussen diverse partijen bij zorg en ondersteuning van de inwoners van Breda. 'Voor de coronacrisis was er een bepaald soort evenwicht. Wij hadden als gemeente afspraken met zorgpartijen over wie waarvoor verantwoordelijk is; welke partij biedt lichte ondersteuning, wie biedt de huishoudelijke hulp? Die taken hadden we duidelijk verdeeld. Maar nu is alles anders en alles loopt door elkaar heen. Daardoor is de situatie niet meer overzichtelijk. Vooral niet achter de voordeuren van onze kwetsbare burgers. Zo is bijvoorbeeld de dagbesteding weggefallen; locaties hebben in verband met besmettingsgevaar tijdelijk hun deuren moeten sluiten. Dat betekent dat voor mensen met psychische problematiek alle structuur is weggefallen en eenzaamheid op de loer ligt. Of wat we zien gebeuren is dat partners nu 24 uur per dag alleen thuis zijn met hun demente partner die normaal overdag naar de dagbesteding gaat. Dat is ontzettend zwaar voor de partner en vaak bijna niet te doen. Die mensen willen we helpen. Maar dan is het wel belangrijk dat ze hun hulpvraag stellen als die er is.'

Zorg voor elkaar

Om hulp vragen blijkt voor veel mensen nog niet altijd even gemakkelijk, merkt Haagh. 'Veel mensen zijn geneigd alles zelf op te lossen. Daarnaast vinden sommige mensen het een beetje eng om in deze tijd bezoek te ontvangen, vanwege mogelijk besmettingsgevaar. Maar als gemeente dringen we erop aan: stel die hulpvraag. Geen vraag is te gek. Wij bieden hulp op een veilige manier!' Een van de mogelijkheden om hulp te vragen is via het netwerk Zorg voor elkaar Breda; een netwerk waarin de gemeente, vrijwilligers en professionals van uiteenlopende organisaties samenwerken om mensen met een hulpvraag te ondersteunen. 'Dit netwerk bestond al, dus we kennen al heel veel mensen die hulp nodig hebben. En ook in deze crisistijd helpen we hen. Maar we zoeken nu ook gericht naar de mensen die we nog niet in beeld hadden en die het door de coronacrisis nog moeilijker hebben. We doen er alles aan om kwetsbare inwoners van de stad veiligheid te bieden. Soms is daarbij een voet tussen de deur nodig, want we willen weten hoe het écht gaat.'

Beretrots

Haagh zegt beretrots te zijn op alle mooie initiatieven die ze ziet ontstaan: 'We krijgen deze weken bij Zorg voor elkaar honderden aanmeldingen van mensen en partijen die iets willen doen voor anderen: particulieren, bedrijven, de Rotary Club en KBO! Er zijn veel activiteiten en clubjes weggefallen en mensen willen toch graag wat doen voor elkaar. Ik vind het fantastisch om te merken dat de bewoners van Breda om elkaar geven', zegt ze. 'Ik zie op wijk- en buurtniveau hele mooie dingen gebeuren. Een voorbeeld? Vorige week meldde zich iemand die een hulphond heeft. Door coronaverschijnselen kan zij haar hond niet meer zelf uitlaten en zij vroeg via Zorg voor elkaar of iemand kan helpen. Daar was heel veel aanbod voor, dus die hond >>

**'We doen er
alles aan om
kwetsbare
inwoners
van de stad
veiligheid te
bieden'**

LEKKER ER OP UIT EN EVEN GEEN TIJD OM TE KOKEN?

Kruis dan direct hieronder de zes gezonde
topmaaltijden aan **plus 6x bavarois gratis**

Maaltijden/varkensvlees

- ☐ 4635 Gemengd gehakt/stroganoff /sperzieb, 450 gr
- ☐ 4636 Gehaktbal/rode kool/gek. aard., 500 gr
- ☐ 4637 Varkenshaas/groentemix/aard., 500 gr
- ☐ 4641 Gem. gehakt/andijvie/gek. aard., 550 gr
- ☐ 4645 Gehaktb./sp.bonen./aardschijf, 500 gr
- ☐ 4646 Spareribs wortels/erwten/geb. aard., 550 gr
- ☐ 4647 Karbonade/sp.bonen/aardapp., 500 gr
- ☐ 4648 Cordon bleu spinazie aard.puree, 550 gr
- ☐ 4649 Hamburger barbecuesaus, 525 gr
- ☐ 4652 Gebraden varkenshaas, 500 gr
- ☐ 4653 Ribkarbonade/spruiten/aard., 500 gr
- ☐ 4666 Varkensrollade/snijbonen/krielaard., 500 gr
- ☐ 4685 Supergehaktbal/bloemkool, 500 gr
- ☐ 4815 Gep. schnitzel/sperziebonen, 425 gr
- ☐ 4830 Spekklap/bietjes, 500 gr
- ☐ 4882 Spekklap/kapucijners, 500 gr
- ☐ 4885 Slavink met bloemkool/aard., 500 gr

Maaltijden/rundvlees

- ☐ 4538 Rundvlees/bloemkool/aardapp., 525 gr
- ☐ 4639 Runderlapje/sperzieb/gek.aard, 500 gr
- ☐ 4640 Rundergehaktb./witlof/aardapp., 525 gr
- ☐ 4657 Wiltstooftotje/spruitjes/knolselderijpuree, 500 gr
- ☐ 4677 Holl.hachee/rode kool/gek.aard, 500 gr
- ☐ 4678 Sucadelapje/stoofpeertjes/gek.aard, 500 gr
- ☐ 4682 Runderrollade/spinazie/gek.aard, 500 gr
- ☐ 4683 Jachtschotel/rode kool/aard.puree, 600 gr
- ☐ 4684 Runderstooftotje/andijvie/gek.aard, 520 gr
- ☐ 4686 Rundervink/wotelen/erwten/aard.puree, 500 gr
- ☐ 4825 Biefstukreepjes/spinazie/aard.puree, 500 gram
- ☐ 4884 Rundergehaktb./spinazie/aard., 525 gram

Maaltijden/vis

- ☐ 4654 Geb.zalm/wortelen/krielaard, 500 gr
- ☐ 4662 Lekkerbek/wortelen/erwten/geb.aard, 500 gr
- ☐ 4722 Makreelfilet/tomatens/bloemk/geb.aard, 500 gr
- ☐ 4723 Koolvishaasje/wortelen/erwten/geb.aard., 450 gr
- ☐ 4826 Geb. vis/wortelen/geb.aard, 450 gr
- ☐ 4890 Atlantische zalm/prei/aard.puree, 500 gr

Maaltijden/kip

- ☐ 4655 Kipfilet/broccoli/aard.puree, 500 gr
- ☐ 4656 Gegr.kippenbout/gem.groente/aard.puree, 525 gr
- ☐ 4659 Kiphaasjes/witlof/aard.puree, 500 gr
- ☐ 4660 Kip kerrie/rijst/erwten, 525 gr
- ☐ 4806 Gev.kipfilet met kruidenb./groentemix/aard.kroket, 425 gr
- ☐ 4807 Kippendij/courgette/tagiatelle, 500 gr
- ☐ 4808 Bourg.kipstooftotje/sperzieb/krielaard., 500 gr
- ☐ 4886 Kippenspies/exotische groenten/geb.aard, 500 gram

Maaltijden/stamppotten

- ☐ 4650 Stampot bietjes/spekklap, 600 gr
- ☐ 4681 Stampot boerenkool/rookworst, 675 gr
- ☐ 4690 Hutspot/stukjes rundvlees, 675 gr
- ☐ 4697 Stampot andijvie/gem.gehakt, 600 gr
- ☐ 4698 Stampot zuurkool/rookworst, 675 gr
- ☐ 4887 Hete bliksem/slavink, 600 gr
- ☐ 4888 Hollandse erwtensoep, 650 gr

Maaltijden/Chinees/Indisch/Thais/Italiaans/Spaans

- ☐ 4632 Chinese kip zoetzuur, 500 gr
- ☐ 4643 Spaghetti bolognese, 550 gr
- ☐ 4644 Kipsaté/bami, 500 gr
- ☐ 4658 Lasagne bolognese, 400 gr
- ☐ 4664 Babi pangang/bami, 500 gr
- ☐ 4665 Babi pangang/nasi, 500 gr
- ☐ 4699 Indische rijsttafel, 650 gr
- ☐ 4710 Kipsaté met nasi, 500 gr
- ☐ 4727 Macaroni ham/kaas, 600 gr

Maaltijden/Zoutloos

- ☐ 4673 Runderlapje/stoofpeertjes/gek.aard, 500 gr
- ☐ 4674 Jachtschotel/rode kool/aard.puree, 550 gr
- ☐ 4680 Rundergehakt/witlof/gek.aard, 550 gr
- ☐ 4676 Gek.vis/wortelen/gek.aard, 525 gr

Maaltijden/worst

- ☐ 4687 Braadworst/spinazie à la crème, 500 gr

Kruis aan welke u wenst en stuur deze lijst in
een envelop toe of neem contact op per mail of
telefoon. De Diepvriesman Antwoordnummer 73,
3900 VB, Veenendaal. Tel: 0318-521600
E: info@diepvriesman.nl W: www.diepvriesman.nl

Naam

Adres

Postcode + plaats

Telefoonnr

☐ JA, ik plaats hierbij mijn bestelling, maar wil wel voorafgaand gebeld

wordt nu drie keer per dag uitgelaten. Een ander voorbeeld: via het netwerk helpen we normaal gesproken in deze periode zo'n 600 mensen met hun belastingaangifte; dat gaat nu even niet, dus voor die 600 mensen is nu uitstel aangevraagd.' Haagh merkt dat ouderen in haar gemeente die zich nu melden met een hulpvraag, vooral hulp willen bij het boodschappen doen. 'Zo heb ik onlangs KBO gekoppeld aan Boerschappen, een boodschappenservice die al jaren samenwerkt met boeren uit de regio en die nu pakketten thuisbezorgt bij kwetsbare mensen en een drive thru-locatie heeft waar je contactloos je verse waar kunt ophalen. Het gaat er in deze tijd om vraag en aanbod op de juiste manier met elkaar te matchen.'

Zorgprofessionals

Niet alleen vrijwilligers melden zich in Breda spontaan aan om hun steentje bij te dragen in deze crisis, ook zorgprofessionals melden zich. 'En daar zijn we ontzettend blij mee, want die zijn heel hard nodig', vertelt Haagh. 'We hebben in Breda, net als op veel andere plekken in Brabant, coronacohorten ingericht: speciale afdelingen in zieken- of verpleeghuizen waar coronapatiënten verpleegd worden. Zo hebben we door met elkaar samen te werken honderden extra bedden gecreëerd in Brabant. Maar die moeten natuurlijk wel bemand worden. Landelijk is er een meldpunt geopend waar voormalige zorgprofessionals zich kunnen melden. Ontzettend veel mensen meldden zich aan, ook in Breda! Zo zijn twintig verpleegkundedocenten van de Avans Hogeschool nu volop aan het werk in het ziekenhuis. Ook ouderejaars studenten zijn er aan de slag gegaan. Prachtig! En bij de GGD zijn ze keihard aan het werk om zoveel mogelijk mensen die in de zorg werken te testen op corona. Daar krijgen ze nu ondersteuning van vrijwilligers via het netwerk Zorg voor elkaar en de gemeente Breda.'

Inhumane beslissing

Dat mensen juist in crisistijd elkaar helpen is heel mooi om te merken, vindt Haagh. 'Dat geldt ook op beleidsniveau. Zo is in Brabant na het uitbreken van de coronacrisis het Regionaal Overleg Niet Acute Zorg (RONAZ) opgericht. Hierin zijn alle organisaties die zorg en ondersteuning in de langdurige zorg en thuiszorg leveren verenigd. Het overleg heeft als doel beleidslijnen en adviezen snel met elkaar uit te wisselen. Een van de successen was de verdeling van persoonlijke beschermingsmiddelen zoals mondkapjes, handschoenen en desinfecterende schoonmaakmiddelen. Het RONAZ zette een onderlinge uitwisselingslijn uit waardoor tekorten in instellingen werden opgelost. Maar we hebben bijvoorbeeld ook in een vroeg stadium met elkaar besloten verpleeg- en verzorgingshuizen te sluiten voor bezoek. Persoonlijk vond ik dat de moeilijkste en voor mijn gevoel bijna een inhumane beslissing, maar het voelde wel goed dat we dit samen hebben beslist.'

Huisartsbezoek

Haagh moet het gesprek afronden en weer aan de slag. Wat haar belangrijkste taken zijn de komende dagen, weet ze niet: 'Wist ik het maar... Maar we blijven er sowieso alles aan doen om ook de meest kwetsbare mensen in onze stad veiligheid te bieden. We blijven natuurlijk de landelijke richtlijnen in acht nemen, maar we merken dat we nu langzaam weer kleine stapjes kunnen zetten. Zo moet het huisartsbezoek bijvoorbeeld weer zo veel mogelijk genormaliseerd worden; mensen durfden de afgelopen weken niet naar de huisarts te gaan, ook niet als ze ernstige klachten hadden. Dat moet weer op gang komen. En ook zorgprofessionals moeten weer op bezoek gaan bij mensen. We willen weten hoe het écht gaat met de mensen die zeggen dat het goed gaat.' ■

'Het gaat er in deze tijd om vraag en aanbod op de juiste manier met elkaar te matchen'

A close-up portrait of Esther-Mirjam Sent, a woman with light brown hair pulled back, wearing a grey and white checkered blazer over a red top. She is smiling slightly and looking directly at the camera against a plain grey background.

interview

**HOOGLERAAR
ESTHER-MIRJAM SENT:**
'Veel mensen zijn
financieel bewusteloos'

Bijna allemaal denken we onze financiën goed op orde te hebben. In werkelijkheid maken we vaak niet de beste financiële keuzes en steken we er te weinig energie in om zaken écht goed te regelen. 'Financiële bewusteloosheid' noemt hoogleraar Esther-Mirjam Sent dat. Ze pleit voor betere regelgeving om mensen tegen schulden te beschermen.

Bijna alle Nederlanders - 94 procent om precies te zijn - denken dat ze goed zijn in het financiële beheer van hun huishouden. Aan financieel zelfvertrouwen geen gebrek dus. Uit onderzoek blijkt echter ook dat 2 op de 5 mensen achterlopen met hun betalingen en dat 1 op de 5 zelfs te maken heeft met ernstige schulden. De helft van de Nederlanders heeft nog nooit een begroting gemaakt voor het eigen huishouden.

Heel andere tijd

Deze cijfers laten precies zien wat Esther-Mirjam Sent omschrijft als 'financiële bewusteloosheid'. Ze heeft zich verdiept in het financiële gedrag van mensen en de (hersens)patronen die daar aan ten grondslag liggen. 'We maken vaak suboptimale financiële keuzes - ouderen trouwens nog vaker dan jongeren. Suboptimaal wil zeggen: we zoeken niet uit wat de meest voordelige energieleverancier is, wat voor de eigen situatie de beste zorgverzekering is, hoe we met ons spaargeld zoveel mogelijk rendement maken met zo weinig mogelijk risico, wat de beste hypotheekvorm is,

enzovoort.' Dat ouderen vaker dan jongeren 'suboptimaal' kiezen, heeft er mogelijk mee te maken dat de hersenen minder snel nieuwe informatie opslaan naarmate we ouder worden, zegt Sent. 'Daar komt nog eens bij dat ouderen zijn opgegroeid in een tijd waarin financiële zaken heel anders werkten dan nu: internetbankieren en vergaande digitalisering bestonden nog niet, hypotheekconstructies waren minder ingewikkeld, er waren veel minder kredietverleners die op allerlei manieren winst proberen te maken.'

Hersenspatronen

Financiële bewusteloosheid is een verschijnsel dat zich op alle leeftijden voordoet, bij alle achtergronden en bij zowel mannen als vrouwen, zegt Sent. Dat heeft te maken met bepaalde hersenspatronen. Ze somt er een aantal op: 'Geld activeert hetzelfde hersengebied als drugs: als je het eenmaal hebt, wil je méér. Onze hersenactiviteit neemt bovendien af in het bijzijn van iemand die we ervaren als een expert - dan denken we dus zelf minder goed na. Daarnaast zijn de hersengebieden waarin emoties worden opgewekt, ook betrokken bij onze bewustwording van risico's: we maken nogal eens keuzes op basis van emoties, die we dan achteraf tegen onszelf goedpraten.' Een heel belangrijk patroon voor mensen met schuldenproblematiek is: in tijden van financiële tegenslag wordt ons denkvermogen minder. Sent: 'We hebben heel lang gedacht dat het andersom was: mensen raken in de schulden omdat ze "een beetje dom" zijn. Schulden ontstaan eerder door een samenloop van omstandigheden. Bijvoorbeeld een combinatie van ziekte, echtscheiding en ontslag. En als we dan in de schulden raken, zorgt dat voor zoveel stress, dat ons intellectuele vermogen afneemt. Cru gezegd: dom maakt niet arm, maar arm maakt dom.'

'Het is belangrijk om mensen met schulden zo snel mogelijk te helpen, in plaats van ze te straffen'

»

DIRECT, EN MET 100% ZEKERHEID, UW HUIS VERKOPEN?

Meer informatie:
www.fvzvastgoed.nl
of bel 076 - 561 59 55

Betrouwbaar

Directe aanbetaling mogelijk

Geen makelaars- en notariskosten

Uw eigen woning terug huren is mogelijk

Wij ontzorgen – direct zekerheid

Geld uit uw huis halen zonder te verhuizen

Ook in
deze crisis
100% zekerheid
over de
verkoop

FVZ Vastgoed

In- en verkoop van onroerend goed

adres: Annevillelaan 230 - 4858 RB Ulvenhout
tel.: 076 - 561 59 55 - mob.: 06 - 270 826 65
e-mail: info@fvzvastgoed.nl

Q	L	S	E	J	P	P	F	K	N	I	T
Q	V	X	I	X	A	O	J	S	E	K	Z
I	A	F	Q	E	P	I	K	G	S	B	R
O	N	C	G	A	D	T	E	T	W	Q	L
T	F	T	A	R	A	E	E	Q	S	I	Z
P	I	X	N	U	U	N	R	V	C	A	B
N	K	L	T	E	W	B	A	E	T	Z	P
N	M	N	B	E	M	N	L	E	E	U	G
A	L	K	F	U	A	O	H	I	U	N	P
G	L	E	O	P	R	S	M	G	T	A	G
A	G	Y	W	F	Y	G	E	P	Z	T	E
B	Z	T	I	Q	P	A	S	T	G	C	U

ZOEKWOORDEN

VAN	TILBURG	PAST
HET	MOMENT	VAN
TILBURG	PAST	IEDEREEN

VAN TILBURG PAST HET MOMENT

Bij Van Tilburg zien we niets liever dan dat iedereen zich vermaakt in onze winkel. Maar we beseffen ons dat jij je op dit moment wat vaker thuis moet vermaken. Om je daarbij te helpen hebben we onze advertentie aangepast naar een puzzel. Ook dat is mooi van Van Tilburg.

vanTilburg

Niet straffen maar helpen

De wetenschap dat schulden zoveel stress veroorzaken dat mensen onverstandige besluiten nemen of verlamd raken en niets doen, is belangrijk voor beleidsmakers, stelt Sent. 'Beleidsmakers zijn heel lang uitgegaan van de calculerende burger die doelbewust schulden maakt en daar flink voor gestraft moet worden. Wie een betalingsachterstand heeft, krijgt een aanmaning, een boete en even later zelfs de deurwaarder. Steeds vaker zien schuldeisers gelukkig in dat dat niet werkt. Zorgverzekeraars bellen nu al vaak met klanten die een betalingsachterstand hebben: wat is er aan de hand, kunnen we samen een oplossing bedenken? Het is belangrijk om mensen met schulden zo snel mogelijk te helpen, in plaats van ze te straffen. Daar heeft de schuldeiser op de lange termijn dus ook meer aan.' Sent vindt het belangrijk dat burgers via wet- en regelgeving in bescherming worden genomen tegen het opbouwen van torenhoge schulden. 'Het zou bijvoorbeeld goed zijn als we een basis-zorgverzekering hadden, een basis-energiecontract en een basis-hypotheek, waarmee je eigenlijk altijd goed zit. Wie daarvan wil afwijken, zou moeten kunnen aantonen zich bewust te zijn van de risico's die daarmee samenhangen.' Ook goede communicatie helpt om schulden te voorkomen. 'Uit onderzoek is bijvoorbeeld bekend dat een brief met opsommingstekens vaak beter werkt bij vrouwen en dat het voor ouderen belangrijk is om informatie kort en begrijpelijk op te schrijven. Met alle kennis die er is over effectieve communicatie en over de hersenpatronen die ons financiële gedrag bepalen, kan het systeem zo worden ingericht, dat onze financiële bewusteloosheid in goede banen wordt geleid. Om van het belang van aandacht voor financiële geletterdheid in het onderwijs nog maar te zwijgen.' Naast wetgeving is natuurlijk ook de houding van

WIE IS ESTHER-MIRJAM SENT?

Esther-Mirjam Sent is hoogleraar economische theorie en economisch beleid aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Daarnaast is ze sinds 2011 Eerste Kamerlid voor de PvdA. Sent studeerde en werkte in de Verenigde Staten, waar ze in 1994 promoveerde aan Stanford University. In haar werk heeft ze bijzondere interesse voor beperkte rationaliteit, emotie en gender.

bedrijven van belang. Sent: 'In gedragscodes kunnen afspraken worden vastgelegd om te voorkomen dat bedrijven winst maken door de financiële bewusteloosheid van mensen te misbruiken.'

Vraag een adviseur

En de verantwoordelijkheid van ouderen zelf? 'Sla een financieel adviseur aan de haak en laat je begeleiden', raadt Sent aan. 'Je kunt je natuurlijk voornemen om nu toch echt eens het energiecontract, de zorgverzekering en de pensioenregeling door te spitten en alles te optimaliseren, maar de meeste mensen hebben daar niet de energie voor. Bovendien is het heel lastig om alles te overzien en ook rekening te houden met toekomstige risico's. Financieel adviseurs worden tegenwoordig niet meer betaald naar de financiële producten die ze verkopen, maar op basis van een uurtarief. Dat is een belangrijke verbetering.' Hoe staat het met Sents eigen 'bewusteloosheid'? Ze heeft goed naar haar eigen advies geluisterd, zo blijkt. 'Ik heb er helemaal geen zin in en tijd voor dit allemaal uit te zoeken. Daarom heb ik een financieel adviseur die me helpt.' Sents vader vulde lange tijd als FNV-vrijwilliger de belastingpapieren in voor anderen, zoals ook vrijwilligers van KBO-Brabant dat doen. 'Ook deze mensen kunnen bijdragen aan financiële bewustwording. Mijn vader kreeg vaak bij het invullen even tussendoor een vraag over bijvoorbeeld de zorgverzekering. Dat soort gesprekken zijn een mooie gelegenheid om mensen te vertellen dat het niet gek is om financiële vragen te hebben, want veel dingen zijn gewoon ingewikkeld. Ook bij sociale activiteiten die de KBO's organiseren, kunnen financiële vragen best in de zijlijn ter sprake worden gebracht. Op hoe meer manieren we bijdragen aan financiële bewustwording, hoe beter.' ■

Goudbekroonde Gran Reserva

Inclusief 4 luxe Schott Zwiesel glazen (t.w.v. € 34,-)

Wat een fantastische rode wijn is dit! Een perfecte smaakcombinatie van verse bosvruchten, zwart fruit, vanille, kruiden en krachtige tannines zorgt voor een uitzonderlijke geconcentreerde wijn. Een unieke Spaanse Gran Reserva met een prachtige gouden bekroning van Mundus Vini en Berlin Wine Trophy!

Deze Gran Reserva heeft 24 maanden gerijpt op Franse en Amerikaanse eikenhouten vaten. Na deze houtlagering heeft de wijn nog 36 maanden gerijpt op fles. Door dit proces heeft de wijn fluweelzachte tannines en een karakteristieke smaak gekregen.

**8 FLESSEN
+ 4 GLAZEN**

113,84
49,99
per pakket

LET OP!

Actieprijs alleen geldig
met code **NS74CS**

Deze mooie Verdejo heeft een heldere bleekgele kleur met een uitbundig bouquet van citrus, bloemen en tropische fruit. Jong, elegant en fris van smaak met impressies van citrus, ananas, witte perzik en kruiden.

Afkomstig uit één van Spanjes grootste wijngebieden: Castilla. Door het extreme klimaat, korte winters en droge zomers, moeten de druiven vechten voor elke regendruppel. Dat maakt hun sap rijk, geraffineerd en absoluut onweerstaanbaar!

Tip! U ontvangt de glazen bij elk pakket, dus hoe meer pakketten u bestelt, hoe meer glazen u ontvangt!

Bestel via **WIJNVOORDEEL.NL/ONS** of bel: 031 - 7702796

AL 21 JAAR DE VOORDELIGSTE
ONLINE WIJNWINKEL

TRUSTPILOT SCORE

SNELLE LEVERING
BINNEN 24 UUR

thuiswinkel
waarborg

Ja, ik bestel

... Casa Safra Roodpakket(ten) incl. glazen € 113,84 **€ 49,99** per pakket (3230901)

... Casa Safra Witpakket(ten) incl. glazen € 113,84 **€ 49,99** per pakket (3227204)

De getoonde acties zijn niet van toepassing op reeds geplaatste bestellingen | Druk- en/of typefouten voorbehouden | Geldig t/m 31 mei 2020 of zolang de voorraad strekt. | De code is niet in te wisselen i.c.m. andere actiecodes.

Stuur dit ingevulde formulier zonder postzegel naar: Wijnvoordeel, Antwoordnummer 616, 8400VB Gorredijk

Naam		M ☐ V ☐
Straat		Nummer
Plaats		Postcode
E-mail		
Telefoon		Geboortedatum

Betaal gemakkelijk achteraf met Afterpay. U gaat akkoord met de Algemene Voorwaarden van Afterpay, zoals vermeld op Afterpay.nl. Alleen volledig ingevulde bonnen kunnen in behandeling worden genomen.

☐ Stuur mij gratis de nieuwe brochure toe, met **KBO-Korting!**

Naam _____ m /v

Adres _____

Postcode _____ Telefoon _____

Woonplaats _____ 20-05

Stuur deze bon in een envelop –franken is niet nodig- naar:

MAALTIJDENEXPRES, Antwoordnummer 60779, 5000WB Tilburg

maaltijdenexpres

013-5442513

SINDS 1972

Als ANBI-stichting, welzijnszorgorganisatie werken wij binnen de kaders van het WMO-beleid. Vaste bezorgers in herkenbare bedrijfskleding. Bekend bij thuiszorgorganisaties en gemeenten.

**Nieuwe
Lente / Zomer
Brochure**

**Verse
Asperge
Schotel**

✓ **Gratis thuisbezorgd**

✓ **150 Hoofdgerechten**

www.maaltijdenexpres.nl

MAALTIJD - THUIS - SERVICE

SERVICEAPPARTEMENTEN

de Duynsberg

Beschermde wonen
aan de rand
van het
Wandelbos

**Nog enkele zit/slaapkamer
appartementen beschikbaar**

In onze gerenoveerde zit/slaapkamer appartementen (47m²), met een aparte keuken en badkamer, woont u geheel zelfstandig. Daarnaast kunt u gebruik maken van aanwezige voorzieningen als:

- Restaurant en winkel Prins Heerlijk
- Thuiszorg
- Fysiotherapeut Backelandt
- 24- uren calamiteitenopvang

De gemoedelijke sfeer, de betrokken medewerkers en de gevarieerde activiteiten zorgen er voor dat u zich heel snel thuis voelt in de Duynsberg.

Nadere informatie: www.duynsberg.nl

Voor inschrijvingen en een eventuele rondleiding kunt u contact opnemen met:

Mw. A. Samuels, Tel: 013 - 465 69 50

Service appartementen De Duynsberg, Indigolaan 100, 5044 SB Tilburg

WONINGNOOD ONDER VOLKELSE OUDEREN

Veel ouderen in Brabant zoeken tevergeefs naar een huur- of koopwoning waarin ze zelfstandig oud kunnen worden. Er zijn door de hele provincie simpelweg te weinig geschikte woningen. In Volkel is de nood extra hoog, omdat er al jarenlang geen nieuwe woningen zijn gebouwd. Diverse betrokkenen laten hun licht schijnen over de situatie.

De aanwezigheid van de militaire vliegbasis heeft nieuwbouw in Volkel al sinds het einde van de jaren zeventig van de vorige eeuw in de weg gezeten. Marius Wijdeven, die sinds twee jaar voorzitter

is van KBO Volkel en al jarenlang diverse maatschappelijke en politieke functies vervult, houdt zich sinds de jaren tachtig bezig met de woningproblematiek in zijn woonplaats. 'In de jaren tachtig zijn zo'n 1.200 woningen in Volkel geïsoleerd met het oog op de vliegbasis. Bouwen mocht

toen al niet meer, zelfs niet als mensen bereid waren zelf de kosten voor de extra isolatie op zich te nemen.' Tot en met de jaren negentig zijn er heel wat acties gevoerd vanuit verschillende geledingen om daar verandering in te brengen. 'Iedereen die hier uit Den Haag naartoe kwam, kreeg een petitie mee terug. Maar er veranderde niets, al waren er zaken die tot bij de Raad van State doorgingen.' Een actie in de jaren negentig waarbij de bewoners van Volkel het vliegveld 'platlegden' leek schot in de zaak te brengen, maar hielp uiteindelijk ook niet. Het wachten was op nieuwe wetgeving, die er in 2009 kwam, maar pas zes jaar later van kracht werd, vertelt Wijdeven. 'In 2015 werd een nieuw zogeheten luchtvaartbesluit genomen waardoor de kogel eindelijk door de kerk was: er mocht weer worden gebouwd in Volkel. Wij gingen ervanuit dat er, na al die jaren wachten, inmiddels wel plannen klaarlagen bij gemeente en provincie, maar dat bleek niet het geval.'

Weinig gemeentegrond

Een werkgroep vanuit KBO Volkel zag met lede ogen aan dat steeds meer ouderen verhuisden naar elders, wegens gebrek aan passende huisvesting. In Volkel wonen momenteel ruim duizend 65-plussers. Uit een enquête in 2017 bleek duidelijk dat er nog altijd behoefte was aan nieuwbouw in Volkel, stelt Wijdeven. De gemeente had daar op zich ook wel oren naar, maar bleek in de jaren van de economische crisis te zijn afgestapt van 'actieve grondpolitiek'. De gemeente had daardoor nauwelijks meer eigen nieuwbouwgrond beschikbaar en was dus afhankelijk van de medewerking van particuliere grondbezitters, zoals projectontwikkelaars. Wijdeven: 'Projectontwikkelaars willen grotere projecten terwijl wij als actiegroep eerder aan een kleiner bouwproject dachten.' De werkgroep ging vervolgens

op zoek naar grond in Volkel die wél van de gemeente is en zich leent voor nieuwbouw van seniorenwoningen. Die werd gevonden in het dierenparkje naast het verzorgingshuis. 'Wij willen het dierenparkje graag behouden, maar dan iets verderop, zodat er naast het verzorgingshuis seniorenwoningen kunnen worden gebouwd', zegt Wijdeven. De gemeente zag wel mogelijkheden en stelde vorig jaar in de zomer een projectleider aan die het plan verder zou uitwerken en coördineren. Afgelopen najaar werd de projectleider echter weer van het plan afgehaald. Sindsdien wordt het verder uitgewerkt door een extern bureau. 'Nu zijn we weer een paar maanden verder en is er nóg niets gebeurd', vat Wijdeven samen. 'Die traagheid is het ergst. Dat zie je overigens ook elders in Brabant waar woningproblematiek is. Ik begrijp dat er procedures gevolgd moeten worden, maar in Volkel loopt de discussie al jaren en is er nog steeds geen spa de grond in. En ondertussen zien wij de een na de ander verhuizen naar Boekel of Uden, waar blijkbaar wél gebouwd kan worden.'

Brede blik

Begin dit jaar werd in Volkel een tweede groep opgericht die zich bezighoudt met de woningproblematiek: Volkel Ontwikkelt een Leefbare Kern (VOLK). Na wat 'rimpelingen die gladgestreken moesten worden', aldus Wijdeven, proberen de werkgroep en VOLK de handen ineen te slaan. Wijdeven hoopt op een coördinerende taak van de gemeente. 'Bij dit onderwerp zijn allerlei partijen betrokken. De gemeente moet ervoor zorgen dat dat de zaak niet vertraagt, maar dat er nu juist snel iets gebeurt.' Rini Verwegen, voorzitter van de Dorpsraad van Volkel, is betrokken bij VOLK. De initiatiefgroep wil graag breed kijken naar de woningproblematiek in het dorp, »

'In Volkel loopt de discussie al jaren en is er nog steeds geen spa de grond in'

MARIUS WIJDEVEN
Voorzitter van KBO Volkel

NOUD VAN VUGHT
Bestuurslid van KBO-Brabant

FRANKO VAN LANKVELT
Wethouder Gemeente Uden

 natuur
begraafplaats
De Hoevens

Unieke afscheidlocatie, midden in de natuur

- Mogelijkheid tot begraven van lichaam of urn, midden in de natuur
- Prachtige ruimte voor afscheidsdienst en condoleance
- Slechts één uitvaart per dag: alle tijd voor een persoonlijk afscheid
- Afscheidlocatie ook te huur indien crematie in crematorium
- Uitgebreide cateringmogelijkheden

Informatieve Rondleiding
Iedere 1ste zondag van de maand

Goorstraat 5a, 5131 RG Alphen (NB) • 013 820 03 83 • www.natuurbegraafplaatsdehoevens.nl

074-2 190x120 mm

WAAIJENBERG

MOBILITEIT

Inruil van uw auto mogelijk!

Taxatie, demonstratie en service/ reparatie bij u aan huis!

Wiltonstraat 26
3905 KW Veenendaal
Tel: 0318 - 51 12 51

Keienbergweg 48
1101 GC Amsterdam Z.O.
Tel: 020 - 691 76 49

De Savornin Lohmanplein 3a
2566 AA Den Haag
Tel: 070 - 325 65 05

Gewoonweg zelfstandig

waaijenberg.com

Brommobiel | Canta
rijbewijs AM | rijbewijsvrij

stelt hij. 'Onder jongeren is net zo goed woningnood als onder ouderen. Ook de jongeren vertrekken naar Uden en Boekel, omdat er in Volkel bar weinig ruimte is. Tegelijk zien wij allerlei ontwikkelingen met openbare gebouwen in ons dorp. De katholieke kerk, die een Rijksmonument is, komt naar verwachting over vijf jaar leeg te staan. De basisschool moet hoognodig worden opgeknapt. We hebben een multifunctioneel centrum en een sporthal die niet meer voldoen aan de eisen van de tijd. Wie weet kunnen we aan de rand van het dorp een nieuwe sporthal bouwen en kan een gedeelte van de school samen met het gehele multifunctionele centrum in de kerk worden geplaatst. Op de plek van de huidige school en sporthal kunnen dan nieuwe woningen worden gebouwd. En dan zijn er nog de gebouwen van de huisarts, de tandarts en Jeugdbelangen. Wij willen dat graag allemaal met elkaar in verband brengen en komen tot één integraal plan waar allerlei mensen en partijen van kunnen profiteren. Ja, dan duurt het nog iets langer en ik begrijp dat we door bestaande ideeën heen fietsen, maar je kunt dit maar één keer goed doen. Laten we kijken of we deze grote kans goed kunnen benutten.' Of er per se nieuwbouw moet komen naast het verzorgingshuis, is voor VOLK dan ook maar de vraag. Verwegen signaleert ook de traagheid bij de gemeente. Het is daarom belangrijk om het initiatief niet geheel bij de gemeente te laten, vindt hij. 'Wij willen dit onderwerp via een burgerinitiatief op de gemeentelijke agenda zetten, zodat er enige vaart gemaakt wordt.'

Ook een taak voor ouderen zélf

Noud van Vught, bestuurslid van KBO-Brabant, is op de hoogte van de Volkelse

'Als er al een geschikte plek is om te bouwen, ben je zo vijf jaar verder voor er woningen staan'

situatie. 'Door de jarenlange bouwstop vanwege de vliegbasis, is de situatie niet helemaal vergelijkbaar met elders in Brabant. Toch zie je in heel veel gemeenten dat er te weinig seniorenwoningen zijn.' Van Vught ziet dat niet alleen als een opdracht voor gemeentebestuurders, maar vindt dat ouderen zélf ook een verantwoordelijkheid hebben. 'Bijna alle ouderen willen - of moeten - langer thuis blijven wonen. Dan is het belangrijk daar tijdig over na te denken: kan ik in dit huis blijven als ik zorg nodig mocht hebben,

welke aanpassingen zijn dan nodig? Of moet ik dan toch omkijken naar een ander huis? Veel ouderen zijn zich er nog niet van bewust dat er op zorggebied de afgelopen jaren veel is veranderd en dat je echt niet zomaar in een woonzorgvoorziening terecht komt. En trouwens, veel ouderen willen dat ook

zo lang mogelijk uitstellen.' Naast die eigen verantwoordelijkheid van senioren hebben gemeenten natuurlijk ook een grote verantwoordelijkheid, stelt Van Vught. 'Er wordt veel te weinig gebouwd, zeker in de dorpskommen dicht bij de voorzieningen. Zowel aan huurwoningen als aan koopwoningen van 250.000 tot 300.000 euro is duidelijk gebrek. Volkel is daarvan een extreem voorbeeld. In diverse Brabantse gemeentes zijn KBO-Afdelingen samen met welzijnsorganisaties in gesprek met het gemeentebestuur over de problematiek. Van Vught: 'Het bewustzijn bij Brabantse gemeentes begint naar mijn idee op gang te komen. Maar als er al een geschikte plek is om te bouwen, ben je zo vijf jaar verder voor er woningen staan. Ruimtelijke ordening is een zaak van lange adem.' ■

REACTIE WETHOUDER VAN LANKVELT

De gemeente Uden, waaronder Volkel valt, werkt hard aan het realiseren van nieuwe woningen, stelt wethouder Franko van Lankvelt in een reactie. 'Maar ik kan me voorstellen dat de inwoners van Volkel daar nog weinig van merken. De doorlooptijd van dergelijke plannen is heel lang.' Extra woningen binnen de dorpskom zijn lastig te realiseren, stelt hij. 'Daarom kijken we nu ook naar uitbreiding aan de buitenkant van het dorp.' De gemeente zoekt een goede balans tussen vaart maken en een integrale aanpak van allerlei gebouwen en locaties in Volkel. De stem van VOLK, waarin veel partijen zijn vertegenwoordigd, is voor ons belangrijk. We moeten niet op korte termijn iets doen wat niet past in de visie voor de lange termijn. Aan de andere kant: er moet wél op korte termijn iets gebeuren. Zeer binnenkort starten we procedures voor bestemmingsplannen en vergunningen.' Wanneer er dan daadwerkelijk gebouwd gaat worden, durft hij niet te zeggen. 'Er kan pas worden gebouwd als de eerste woningen zijn verkocht. Maar afgaande op de woningnood verwacht ik dat dat snel gaat, ondanks de recessie waar we nu door de coronacrisis in zijn beland.'

MijnLift

luxe woonhuislift
zonder schacht

www.mijnlift.nl

Rotterdam - Strickledeweg 96
T. 010 - 4373211

Onderdeel van: **elsto**
Drives & Lifting

SPATOILET.COM

**Gun U zelf comfort en gemak
Stop nu met vegen.
Ga voor hygiëne en wellness!**

**Kies een verwarmde toiletzitting
met onderdouche:**

- Prijs: € 745,- incl. btw en 3 jaar garantie.
- Spatoilet past op vrijwel iedere wc-pot
- Installatie door ons zonder hakken en breken:
€ 150,- alles inclusief.

Als je wacht tot je "er aan toe bent",
dan ben je te laat.
Doe het NU en profiteer meteen
van pure wellness.

Klant
beoordeling
9,1

Eenvoudige installatie – gebruiksvriendelijk –
met geurvreters – verwarmde zitting – afstandsbediening
gratis proberen – betalen achteraf

*Wij leveren ook wc-liften, verhogers, handgrepen, e.d.
*Informeel of uw gemeente de aanschaf via de WMO vergoedt.

Waar wacht u nog op?

072 5629 269 / 020 6141 232 • info@spatoilet.com

SCOOT₂BE

Meerheide 100 S
5521 DX Eersel
0497 - 518805
www.scoot2be.nl
Info@scoot2be.nl

Grote voorjaarsopruiming!

Tip: Maak een afspraak

Wij bestaan 10 Jaar!
2010-2020

Scootmobielen

Rolstoelen

Rollators

Driewielfietsen

Trippelstoelen

Voor KBO leden extra voordeel:
Op hand rolstoelen, trippelstoelen en rollators 10% korting.
Op fietsen en scootmobielen 2 jaar gratis onderhoud.

FINLANDIC
TOPKWALITEIT IN ZITCOMFORT

**De Nr. 1
webshop voor
sta-op stoelen**

**Al vanaf
349 euro**

- Levering binnen 24 uur
- Gebruiksklaar in uw huiskamer geleverd
- 30 dagen retourrecht
- Voor elke lichaamsmaat een passende stoel

Alleen online te koop op www.finlandic.nl

Investeer in de toekomst, verduurzaam je huis en verlaag de energielasten

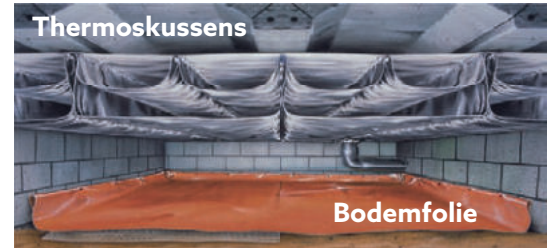
TONZON VLOERISOLATIE, ANDERE TECHNIEK, BETER ISOLEREND EFFECT

Vloeren verliezen vrijwel alle warmte aan de onderkant. Andere soorten isolatie (zoals het in de nieuwbouw gebruikte EPS) beperken wel het warmteverlies door geleiding maar stralen de doorgelaten warmte aan de onderkant gewoon uit. Zo lekt 24 uur per dag warmte aan de onderkant weg, waardoor nieuwbouwwoningen met vloerverwarming nog niet echt energiezuinig zijn. Het unieke TONZON Thermoskussen reduceert deze warmtestraling trapsgewijs tot vrijwel nul. De vloer wordt sneller warm en de eindtemperatuur is hoger bij een lagere luchttemperatuur. Meer comfort met minder energieverbruik.

"TONZON Vloerisolatie zorgt ook bij nieuwere woningen nog voor een stijging van het wooncomfort, een lagere gasrekening en minder vocht in huis."

SCHONE DROGERE KRUIPRUIMTE

Het wonen boven een vochtig gat in de grond is niet prettig en zelfs soms ongezond. Door een onderdruk wordt constant vochtige lucht uit de kruipruimte de woning ingezogen. Dit vocht moet door ventilatie weer worden afgevoerd. Dit kost energie en daar willen we juist zo weinig mogelijk van gebruiken. TONZON Bodemfolie stopt de verdamping van vocht uit de bodem, remt het vrijkomen van schadelijk radongas en zorgt zo voor een schone, drogere kruipruimte. Misschien wel de meest duurzame maatregel voor veel Nederlandse woningen. In de gebruiksfase biedt het talloze voordelen waaronder energiebesparing. De Bodemfolie is overigens volledig recyclebaar.

Positief nieuws

TONZON is blij dat haar vloerisolatiesysteem veilig kan worden aangebracht. "De mensen doen eerst het luik open en dan de voordeur. Wanneer ze op veilige afstand zijn, gaan wij naar binnen en door het luik naar beneden" aldus Jelte Glas van Bjarni Vloerisolatie uit Utrecht. "Bij de offerteopname geldt ongeveer dezelfde procedure. Het verkoopgesprek vindt nu buiten in de tuin plaats, maar dat is meestal niet eens nodig. De meeste mensen weten al dat ze TONZON Vloerisolatie willen en waarom. Veel mensen zien dit jaar af van een vakantiereis en gebruiken een deel van het geld om TONZON Vloerisolatie aan te laten brengen. Een verstandige besteding van het geld. Je krijgt een warmere vloer, minder vocht in huis en een lagere energierekening."

TONZON heeft meer oplossingen waarmee u uw voordeel kunt doen. Kijk op [TONZON.nl](https://www.tonzon.nl) en ontdek hoe wij het wonen comfortabeler, gezonder en energiezuiniger kunnen maken.

Duurzaam warmer leven

TONZON

A photograph of an elderly woman with short grey hair, wearing large white over-ear headphones. She is sitting in a plush red armchair, looking upwards and to the right with a thoughtful expression. She is wearing a dark blue long-sleeved top, a gold necklace, large gold earrings, a ring on her left hand, and several bangles on her left wrist. She is holding a green tablet in her left hand. The background is a softly blurred interior with light-colored curtains.

Zo kun je blijven lezen.

Ook als je ogen minder worden.

Ging je er vroeger ook graag voor zitten? Voor een goed boek, of je favoriete tijdschrift. En gaat dat nu niet meer omdat je ogen minder worden? Dan is er Passend Lezen; een bibliotheek vol gesproken boeken, kranten en tijdschriften. Zo kun je blijven lezen. Dus meld je aan als lid voor slechts € 30 per jaar.

Ga naar passendlezen.nl of bel 0900 9543

Passend Lezen is exclusief voor mensen met een visuele, cognitieve of fysieke beperking.

Bibliotheekservice

Passend Lezen

Oproep plaatsen?

Bent u op zoek naar een wandelmaatje of reisgenoot? U kunt uw oproep sturen naar KBO-Brabant o.v.v. 'Contactoproep Ons'. Vermeld uw adres, telefoonnummer en e-mailadres. Een oproep plaatsen kost €15,-. Als er meer oproepen zijn dan ruimte in dit blad, dan leggen we een wachtlijst aan.

BR.O.NR. 5.001/20 Dame van 82, gezond en vitaal, zou graag iemand ontmoeten om samen nog een leuke tijd te hebben. Ik sta positief in het leven, ben nog actief met vrijwilligerswerk en ik wandel één keer per week in clubverband. Graag reacties uit Breda of dorpen in de omgeving.

BR.O.NR. 5.002/20 Weduwnaar, 84 jaar, nog redelijk vitaal en actief, zoekt een gezellig fiets-, wandel- en reismaatje om de saaie eenzaamheid te doorbreken. Oosterhout (0162) en omgeving. Ik rook niet, drink zeer matig en ben in het bezit van een auto.

Reageren?

Stuur uw bericht in een gesloten envelop naar KBO-Brabant en zet linksboven op de envelop: 'Reactie Contactoproep Ons' en het nummer van de oproep waarop u reageert.

Wij sturen uw envelop ongeopend door. Vermeld uw naam, adres of e-mailadres in uw reactie, zodat de ontvanger contact met u kan opnemen.

Adres

KBO-Brabant,
Postbus 3240, 5203 DE
's-Hertogenbosch of
[contactadvertentie@
kbo-brabant.nl](mailto:contactadvertentie@kbo-brabant.nl)

Groet & Ontmoet

Mocht u uw oproep liever online plaatsen, dan kunt u dat doen op Groet & Ontmoet op www.kbo-brabant.nl

Groet & Ontmoet staat garant voor veel gezellige contacten!

Is uw oproep geplaatst?

Vergeet u niet om altijd een reactie te sturen, óók aan de mensen met reacties waar u verder niet op in wenst te gaan? Het is maar een kleine moeite en het wordt heel erg op prijs gesteld!

BR.O.NR. 5.003/20 Ik ben een vrouw, gescheiden, niet-roker, lengte 1.73 m lang. Wil graag een leuke man ontmoeten om nog een gezellige tijd te hebben. Ik hou van tuinieren, handwerken, fietsen, wandelen en een terrasje pikken. Gewoon een drankje in de tuin vind ik ook fijn. Spreekt dit je aan, dan hoop ik dat je reageert. Omgeving 040.

BR.O.NR. 5.004/20 Zeer vitale vrouw van 81 jaar zoekt contact met een vlotte, vitale man van 79 tot 82 jaar. Ik rook niet, drink af en toe een wijntje en ik heb een eigen auto. Trefwoorden: respect, trouw en gezelligheid. Omgeving 040-0497 en iets verder.

BR.O.NR. 5.005/20 Weduwnaar van 81 jaar zoekt een vrouw van 75-82 jaar die nog graag fietst, wandelt en nog graag met vakantie wil, enzovoort. Ik rijd zelf nog auto.

BR.O.NR. 5.006/20 Alleenstaande man van 65, rookt of drinkt niet, zoekt jou: vlotte, slanke vriendin om samen leuke dingen te doen, Bijvoorbeeld een terrasje pikken, winkelen of thuis lekker op de bank een filmpje kijken of een leuk en goed gesprek voeren. Samen iets leuks van het leven maken en als het klikt een (lat)relatie. Spreekt dit je aan, klim in de pen en reageer. Omgeving 0418.

BR.O.NR. 5.007/20 Ik ben een goed uitziende man (79). Ik zoek voor vriendschap of latrelatie een gezellige vrouw. Ik ben goed gezond. Graag met telefoonnummer en foto. Ik kom uit omgeving 0478.

Opruiming!

(Alle Weg=Weg aanbiedingen zijn direct uit voorraad leverbaar.)

Welkom bij zitcomfortspecialzaak

Teun Arts

Showroom leegverkoop i.v.m. stormschade
Wij zijn enkel geopend op afspraak.
Afspraak maken? 0485-452986

Uiteraard houden wij ons aan de de richtlijnen van het RIVM.

Oud er uit, nieuw erin!

Om plaats te maken voor onze nieuwe collecties:...

Nu als Weg = Weg aanbieding:

238 relaxfauteuils

31 kamerfauteuils

14 bankstellen

62 sta- op fauteuils

26 losse banken

CHARMANT, COMPACT EN EEN VERBLUFFEND GELUID!

De radio's van SANGEAN zijn compact en hebben een fraai design, moderne functies en een luidspreker die u zal verrassen. Luister naar uw favoriete radiostations in hoge kwaliteit; thuis, in de tuin, in het park óf op vakantie.

SANGEAN is al 45 jaar wereldleider als het gaat om ontwikkeling, productie en verkoop van radio's.

SANGEAN WR-7

- Klassieke FM-radio in miniversie
- Na opladen 36 uur radioplezier
- Bluetooth voor draadloze muziekstreaming
- Duidelijk ledlampje tijdens opladen en Bluetooth
- Met externe FM-antenne en Micro USB-oplaadkabel
- Kleur: walnoot, kers, roze, groen, wit en zwart
- Afmetingen 116 x 73,5 x 65 mm (bxdxh)

Van € 99,- voor **€ 69,-**

SANGEAN WR-11BT+

- Retro AM/FM-radio met houten kast
- Bluetooth voor draadloze muziekstreaming
- NFC om uw telefoon of tablet snel te koppelen
- Optie om kabelantenne aan te sluiten (75 Ohm)
- Luister of laad uw telefoon via USB
- Kleur: natural wood
- Afmetingen 240 x 168 x 119 mm (bxdxh)

Van € 189,- voor **€ 109,-**

SANGEAN WFS-58

- Draagbare Internet radio / DAB+ / FM-RDS met 30 voorkeurszenders
- UNDOK app-bediening met multi-room functies
- Luister via Spotify, Deezer, Qobuz, Napster of Tidal
- Laadt batterijen op in stand-by modus
- Met Bluetooth en aux-in
- Kleur: zwart
- Afmetingen 134 x 137 x 220 mm (bxdxh)

Van € 279,- voor **€ 199,-**

VOOR UITGEBREIDE INFORMATIE & BESTELLEN GA NAAR

www.onsledenvoordeel.nl

of bel (085) 486 33 63. In de webshop van Ons Ledenvoordeel vindt u nog veel meer aantrekkelijke leden voordelen van KBO-Brabant. Bezoek onze shop en profiteer van uw voordeel!

**De winnaars van de
Fysic smartphone uit Ons 2 zijn:**

Mevr. W. Jilisen uit Cuijk

Dhr. G. Janssen uit St. Michielsgestel

Mevr. B. Tunissen uit Budel

FAIR coffins biedt meer dan milieuvriendelijke uitvaartkisten

'Juist nu belangrijk om duurzame keuzes te maken'

We leven in onzekere tijden. Meer dan ooit worden we geconfronteerd met onze eigen eindigheid. FAIR coffins wil een klein deel van uw zorgen hierover wegnemen. Dat doen we niet alleen door onze prijzen te verlagen, maar ook door hulp te bieden bij de eigen regie over uw uitvaart.

Bij FAIR coffins benoemen we de dingen graag zoals ze zijn. Wij vertellen dus ronduit dat we in onze sociale werkplaats in Nijmegen 100% milieuvriendelijke uitvaartkisten maken. In ons bedrijf staan mens en milieu centraal. We hebben geen winstoogmerk. Het is dus voor ons vanzelfsprekend om in deze pandemie een helpende hand te bieden.

Verlaagde prijzen

Vanwege de corona crisis hebben we de prijzen voor onze kisten tijdelijk verlaagd. Dat is niet alleen gunstig voor uzelf en uw nabestaanden. Met de keuze voor een uitvaartkist van FAIR coffins draagt u namelijk ook bij aan een schonere en socialere wereld.

Reserveren uitvaartkist

Onze kisten bestelt u eenvoudig in onze webshop of telefonisch. U bent altijd vrij in uw keuze, ongeacht eventuele verzekering. We bieden nu ook de unieke mogelijkheid om bij leven al een FAIR coffin te reserveren. Een logische stap, want daarmee ontzorgt u uw nabestaanden zowel financieel als praktisch. Uw aankoop is daarnaast waardevast en overdraagbaar.

Zelf regelen, met onze hulp

Momenteel zijn veel uitvaartdiensten noodgedwongen in kleine, besloten kring. Families laten zich bij een sterfgeval vaak ontzorgen door een uitvaartbedrijf. We zien echter ook veel families die de uitvaart zelf regelen. Daarvoor bieden we ondersteuning voor alle technische zaken rondom de uitvaart, zoals hulp bij verzorging, kistleging, (thuis)opbaring en rijwerk.

Gratis wensenboekje

Het vastleggen van uw uitvaartwensen geeft rust en ontzorgt uw nabestaanden. FAIR coffins biedt u daarom een gratis wensenboekje

aan. U kunt dit downloaden en uitprinten vanaf www.faircoffins.com/wensenboekje of bel of mail ons even.

Kijk voor alle mogelijkheden in onze webshop op www.faircoffins.com.

U kunt ons ook altijd bellen voor gratis tips en advies op 024 202 24 30.

Wij wensen u kracht en gezondheid toe.

Team FAIR coffins, Koen Verlinden (Initiatiefnemer)

'Kies bewust en laat de wereld schoner en socialer achter'

- 100% ecologische uitvaartkisten, Co2 neutraal
- Sociale productie
- Eigen design mogelijk
- Betaalbaar vanaf € 249,-

Knip uit en bewaar bij uw uitvaartzaken!

Tarweweg 1F, 6534 AM Nijmegen | 024 202 24 30

www.faircoffins.com

P A F F E R I G N A L S
 P O P C O R N E Z A V O
 E A K A L F S L E D E R
 A D D N I W N E D I U Z
 L V N E N I E H M O N T
 U I A I P D E T A A R G
 I R B A L T U P L O O I
 N E N E R O W Z E G O Z
 E G E T L T E L N T V E
 D E T N E L N L O E R P
 E L I N T J E E R I A L
 H N U R M D R M M O A A
 G E B T A B A S C O W T
 I E O Z E A L E R R N T
 L F T U K I D I I P E E
 A T R O C S E S G V C L
 Z T K N E R E W E B T A
 N E E N I L O N A L A N
 T O R N M E S J E G R D

Puzzel mee en win: 7x een Thikatas

Thikatassen worden gemaakt door Keniaanse vrouwen, die hiermee een eerlijk inkomen vergaren. U kunt de tas ook voor **€ 25,-** bestellen via: **ons@kbo-brabant.nl** of telefonisch via

(073) 644 40 66. Hiervan gaat **€ 7,-** naar *Oog om Oog* van Stichting Oud in Afrika, een project dat staaroperaties in Ethiopië mogelijk maakt.

1 x een vijfdaagse all-in reis

Geniet met twee personen van een vijfdaags verblijf in een All-in Hotel. Het verblijf is inclusief diners, lunches, ontbijt, koffie, thee en drankjes in de avond.

Kijk voor informatie op **www.allinhotels.nl**

All in Hotels
Zorgeloos genieten

Los de woordzoeker op, stuur uw oplossing naar de redactie en win een *Thikatas* of een *vijfdaags verblijf in een All-in Hotel*.

De woorden zitten horizontaal, verticaal en diagonaal in alle richtingen in de puzzel verstopt. Ze kunnen elkaar ook overlappen. Zoek ze op en streep ze af. De overblijvende letters vormen achter elkaar gelezen de oplossing.

ADEPT	LENTE	REGELNEEF
AEGIR	LIBELLE	SLANG
ALUIN	LIGBAD	TABASCO
BEWEREN	LINDE	TEVENS
BUITENBAND	LINTJE	TOERBEURT
EELDE	NECTAR	TORNESJE
ENORM	OMHEINEN	TROEL
ESCORT	PAFFERIG	VAART
GEZWORENEN	PEZIG	VAZEN
GRAAT	PLATTELAND	VERMAAK
INSNEEUWEN	PLOOI	WAARVOOR
KALFSLEDER	POPCORN	ZADEL
KOKET	PROOI	ZALIGHEDEN
LANOLINE	RAADSEL	ZUIDENWIND

Stuur de oplossing van de puzzel, uw naam, adres en telefoonnummer vóór 5 juni 2020 naar: Redactie *Ons*, Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch. Of mail naar: **puzzelpagina@kbo-brabant.nl** en vermeld als onderwerp 'puzzel Ons 5'.

Winnaars puzzel Ons 3

Hartelijk gefeliciteerd! De oplossing van de puzzel was: **zingeving**.

De winnaars van entreekaarten voor de tentoonstelling Meesterwerken uit Wenen zijn:

R. van den Boer,
M.M. Bongers
G. van Dinther
M. School-Van Mil
M. van de Sande.

DE KONING ONDER DE KOFFIE

Ontdek nu de uiterst prestigieuze koffie van Grand Maestro Italiano en profiteer van deze speciale kennismakingskorting. En dat is nog niet alles. Bovenop de korting die kan oplopen tot 37% ontvangt u bij elk pakket ook nog eens twee koffiekopjes t.w.v. € 19,98 en verzenden wij het pakket gratis naar uw huisadres.

Alleen de allerbeste bonen uit Centraal- en Zuid-Amerika zijn zorgvuldig geselecteerd voor deze uitmuntende melange van Grand Maestro Italiano. Het resultaat is een intense en tevens uiterst verfijnde koffie. Een waar genot voor uw smaakpapillen!

Let op! Als u eenmaal Grand Maestro Italiano heeft geproefd, dan wilt u nooit meer andere koffie.

Grand Maestro
Italiano

GRATIS
TWE E ORIGINELE
KOFFIEKOPJES
T.W.V. € 19,98

2 kg koffiebonen proefpakket

- **Original:** 100% arabica, medium tot volle body.
- **Celeste:** volle body met extra pit.

2 kilo
Koffiebonen

€ 33,98 Nu voor
€ 21,98

120 cups voor Nespresso® proefpakket

- Compatibel met Nespresso®
- Minimale intensiteit 6 op 12

120 cups
Nespresso®

€ 39,48 Nu voor
€ 24,96

Ook verkrijgbaar voor:

Filtermaling

Dolce Gusto®

SENSEO®

Gratis thuisbezorgd vanaf € 20,-

100% tevredenheidsgarantie

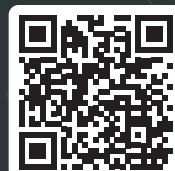
Alle bekende merken

Bestel snel: koffievoordeel.nl/ons
of bel 030 32 000 92 (ma t/m vr van 8:30 tot 17:00)

Actie geldig t/m 31 mei 2020 zolang de voorraad strekt.

**MAKKELIJK
BESTELLEN**

Scan de QR-code:

Trekkingsandalen: sportief & modieus met profielzool!

Jeansblauw

Voor dames
en heren

Antraciet

i.p.v.* 59,95
Personalshop-prijs 39,99

ACTIEPRIJS

€ **29.99**

U spaart € 29,96
op de adviesprijs

Trekkingsandalen

Antraciet Art.nr. 63.402.255

Jeansblauw Art.nr. 63.402.268

Zand Art.nr. 63.402.271

Bestelmaat

37 38 39 40 41 42 43 44 45 46

NORDCAP

- Zachte en dempende binnen-
zool • Met contrasterende sier-
naden en modieuze details
- Bovenmateriaal: zeer licht
polyurethaan • Binnenzool:
zacht leder • Loopzool en
voering: synthetisch materiaal

Optimaal verstelbaar
door drie klittenband-
sluitingen

Comfortabel
gevoerd

Binnenzool
van leder

Zand

Eenvoudiger bestellen!
bestelling@personalshop.com

0800/020 33 77

**25% korting op ALLES krijgt u op
www.personalshop.com**

ZO SPAART U 25%:

1. Log in met de veiligheidscode **H30119**
2. Uw 25% korting wordt automatisch bij alle artikelen verwerkt
3. Plaats uw bestelling!

25%
welkomstkorting
op alle artikelen!

Herroepingsrecht: u hebt het recht, gedurende 14 dagen zonder opgave van redenen deze overeenkomst tegenover Personalshop (Servus Handels- & Verlags-ges.m.b.H.), schriftelijk, telefonisch of per e-mail aan Gewerbezone 16, 6404 Polling, Oostenrijk, tel: 0800 - 020 33 77, klantenservice@personalshop.com te herroepen. De herroepingstermijn begint op de dag van ontvangst van de artikelen. Stuur ons de artikelen uiterlijk 14 dagen na uw annulering retour. Wij verlenen u bovendien naast het wettelijke herroepingsrecht een vrijwillige retourgarantie van totaal 30 dagen na ontvangst van de goederen voor zover het artikel compleet en in originele verpakking is en zich in ongebruikte en onbeschadigde toestand bevindt. Deze actie is niet geldig in combinatie met andere acties.

5-sterren Personalshop garantie

- ★ 2 jaar garantie zonder "maar"
- ★ Snelle levering
- ★ Hoogste kwaliteitsgarantie
- ★ Laagste prijs-garantie
- ★ 30 dagen niet goed, geld terug-garantie**

Versturen aan:
Personalshop
Postbus 16
7030 AA Wehl

BESTELFORMULIER H30119 met 30 dagen retourrecht

Aantal	Art.nr.	Bestelmaat	Artikelbeschrijving	ACTIE- PRIJS
	63.402.255		Nordcap trekkingsandalen, antraciet	€ 29,99
	63.402.268		Nordcap trekkingsandalen, jeansblauw	€ 29,99
	63.402.271		Nordcap trekkingsandalen, zand	€ 29,99

Afzender (AUB in blokletters invullen): ☐ Mevrouw ☐ De heer

Verzend- en verwerkingskosten à € 5,99

Achternaam, voornaam

Straat en huisnr.

Postcode en plaatsnaam

E-mailadres

Geboortedatum

Wij gebruiken uw e-mailadres om u te informeren over speciale aanbiedingen. Dit kunt u te allen tijde stopzetten.

Stannah

Mag ik nu op
de traplift?

PROFITEER
NU VAN
€500,-
KORTING

BEL GRATIS
0800-5066

Compacte huisliften, zonder schacht in ieder huis te plaatsen. Ook beschikbaar voor rolstoelgebruikers.

- ✓ Stannah is dé wereldmarktleider in trapliften
- ✓ Voor iedere trap een betaalbare oplossing, ook buitenshuis
- ✓ Ruimtebesparende rail en stoel
- ✓ Groot aanbod aan jonge tweedehands liften met natrekbare historie

Naast bellen kunt u ook documentatie aanvragen via www.stannah.nl
of per e-mail via info@stannah.nl